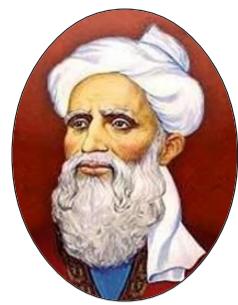

АНВОР ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.anvor.tj №10 (322) 23-юми ноябрь соли 2021, сешанбе (оғози нашр: соли 1994)

ФОЛИБИЯТИ ДОНИШЧҮЁН ДАР ОЗМУНҲОИ ЧУМҲУРИЯВӢ!

Сайдмақсуди Ҳаёт

Даври чумхуриявии озмунҳои "Илм-фурӯғи маърифат" ва "Тоҷикистон-ватани ази-зи ман" дар шаҳри Душанбе ба анҷом расид.

Донишчӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар ин озмунҳо фаъолона иштирок намуда, соҳиби ҷойҳои намоён шуданд.

Сайдмақсуди Ҳаёт, донишчӯи соли 3-юми факултети химия, биология ва географияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бо роҳбарии номзади илмҳои география, саромӯзгори кафедраи география ва сайёҳӣ Гадоев Шералий аз рӯи номинатсияи "География" дар даври чумхуриявии озмуни "Илм-фурӯғи маърифат" савовори ҷои 1-ум гардид.

Холов Фирӯз, донишчӯи соли 2-юми факултети омӯзгорӣ ва фарҳанги Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ аз рӯи номинатсияи навозандагӣ, жанри анъанавӣ бо роҳбарии корманди Хонаи маданияти донишгоҳ, Ҳунарманди Шоистаи Тоҷикистон Нурулло Холов иштирок намуда, дар даври чумхуриявии озмуни чумхуриявии "Тоҷикистон-ватани азизи ман" ғолиби ҷои 2-ум гардид.

Садорати Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ донишчӯ ва роҳбарашро барои расидан ба ин муваффақияти назаррас самимона табрик намуда, дар корҳои минбаъдашон барору комёбӣ меҳоҳад.

ЭМОМАЛӢ РАҲМОН - ПЕШВО
ВА ҲОМИИ ТОҶИКОНИ ҶАҲОН

ГОЛИБОНИ ДАВРИ
ВИЛОЯТИ ОЗМУНҲОИ
ЧУМҲУРИЯВӢ

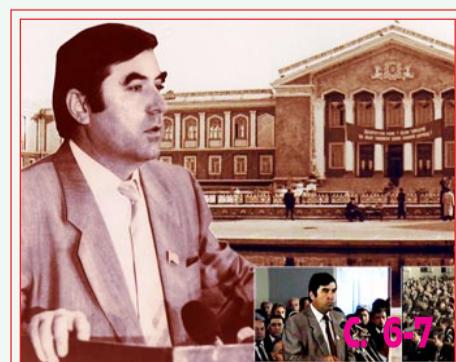
МАВҶЕИ
ТОҶИКИСТОН

УМРИ ҚҰТОҲ, ВАЛЕ
ПУРБАРАКАТ

197 ВАКИЛИ ТАЪРИХӢ ДАР
ИЧЛОСИЯИ ТАЪРИХӢ

ҲАРФИ
ДОНИШЧУ

АНДАР БАЁНИ
ГУНОГУНАНДЕШӢ

С. 11

С. 6-7

С. 12-13

Абдуллоҳи РАҲМОН, сиёсатшинос

Сиёсати усулий ва мушаххаси давлати Тоҷикистон ва хоса мавҷеи рӯшану қатъии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба таҳаввулоти ахир дар Афғонистони ҳамса я таваҷҷуҳи васеи доираҳои сиёсӣ, таҳқилий ва иттилооти дохилӣ ва ҳориҷири ҷалб намуда, дар ҳафтаҳои охир дар атрофи он шарҳу назарҳои гуногун ба миён омадаанд. Мазмун ва моязи мавҷеи роҳбарияти Тоҷикистон дар ин самт дар ду моҳи охир давра ба давра ба таври муфассал муарриғӣ ва расонай шуда, ҷомеаи кишвар ва ҷаҳон аз он оғоҳии комил доранд. Бинобар ин, дар ёддошти зерин бе муарриғии тақории мазмуни он, ба баррасии бевоситаи ин мавзӯй пардохта мешавад.

Барои дарки аҳамияту мояҳияи воқеии сиёсат ва мавҷеи роҳбарияти олии Тоҷикистон нисбат ба таҳаввулот ва буҳрони ахир Афғонистони ҳамса бояд ба нуктаҳои зерин таваҷҷуҳ шавад:

1. МОҲИЯТ ВА АҲАМИЯТИ АМНИЯТИ МАВҶЕГИРИИ РОҲБАРИЯТИ ТО҆ҖИКИСТОН

Мавҷеи роҳбарияти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хоса назари эъломшудаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мұхтарам Эмомали Рахмон дар қиболи ҳодисаҳои ахир Афғонистон ва рӯи кор омадани гурӯҳи ифротии "Толибон", пеш аз ҳама мояҳият ва аҳамияти амниятӣ ва умумиминтақавӣ дорад. Он дар заминаи дарки тавозуни равандҳои амнияти мінтақа, таҳдидҳои эҳтимолию мушаххаси он барои ҳамаи кишварҳо, ҷойгоҳи Тоҷикистон дар низоми амнияти мінтақавӣ ва арзёбии сатҳи осебазирии амнияти кишвар аз ин самт ба вучуд омадааст. Аз ин назар, он вокуниши табиӣ ва зурурӣ буда, ҳаҷму сатҳи баланди нигарониҳои як давлат ва ҷомеа нисбат ба ин таҳдidi воқеиро ифода мекунад.

Дар шарҳи ин масъала метавон гуфт, ки мояҳият сиёсӣ, идеологӣ ва амалкарди террористии гурӯҳи "Толибон" барои тамоми кишварҳои міnтақа мушаххас буда, дар сиёсати ҳориҷио дифоии ҳамаи онҳо толибон ҳамчун таҳдide барои амнияти

Мавҷеи роҳбарияти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хоса назари эъломшудаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мұхтарам Эмомали Рахмон дар қиболи ҳодисаҳои ахир Афғонистон ва рӯи кор омадани гурӯҳи ифротии "Толибон", пеш аз ҳама мояҳият ва аҳамияти амниятӣ ва умумиминтақавӣ дорад. Он дар заманаи дарки тавозуни равандҳои амнияти міnтақа, таҳдидҳои эҳтимолию мушаххаси он барои ҳамаи кишварҳо, ҷойгоҳи Тоҷикистон дар низоми амнияти міnтақавӣ ва арзёбии сатҳи осебазирии амнияти кишвар аз ин самт ба вучуд омадааст. Аз ин назар, он вокуниши табиӣ ва зурурӣ буда, ҳаҷmu сатҳи баланди нигарониҳои як давлат ва ҷомеа нисбат ба ин таҳdidi воқeiro иfoda mекunad.

Міnтақа ва ҳар як кишвари алоҳидан он таъrif мешуд. Аз ин рӯ, ба қурдат расидан ва ба ҷунин имкониятҳои васеи сиёсӣ ва низомӣ даст ёфтани ин гурӯҳи сатҳи таҳdidi міnтақавiro якбора бисёр боло мебарad.

Аз сӯи дигар, Тоҷикистон ҳамчун кишвари дорои марзи тӯлонӣ бо Афғонистон дар хати пеши ҷабҳаи муборизai міnтақавӣ ва байналмилalӣ bo терроризm қарор гирифта, дар архitekturaи амнияти міnтақа мақоми махsusan мӯҳim дорад. Ин вазъият ва нақsh dar шакlgiрифта dар ин samtro barxam mezanad. Ин ҳолат, ҳамchunin, rӯhia va faъoliyati gurӯҳҳоi террорistiro ye яkboran bolо burda, mavjei muttaҳid va

Ё баррасии мояҳият ва аҳамияти мавҷеи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба таҳавvuloti ахир Афғонистон

амнияти міnтақавӣ дар баробари ҷunin тағyirdiҳии бунёдии тавозuzni amniyatii mіnтақa бонги xatappo ба sado darovarad.

Гузашти беш аз du mox niшon dod, ki dar muҳiti sharikon mіn niшon dode, ki dar miyeksoҳi woқeii in taҳdidi xosil shuda, on xushbinii avval nisbat ba xukumatsozio xukumatdorii tolipon ba eҳtiyotkorii va kanorachii oshkor tabdiil shuda istodaast. Raft va eъlomiyati nihonii niшasti aхiri Moskav (20-21 oktyabri soli 2021) niz niшon dode, ki aknun akbari kishvarxoi minitaқa ba ҳamom shartxoi қatъii Toҷikiстон dar mavridi eҳzodi munosibat bo gurӯҳi "Tolibon" rasidaand. Ҳamini tavr, dorushti mawjei eъlonnamuda roҳbariati oлии Toҷikiстон ba tadriq isbot shuda, dar miyeni shartxoi eъtiyori rasmin tolipon az taraфи kishvarxoi horiҷi kafolati amniyatii minitaқavӣ maқom iносӣ mejrid.

Caferi komobi avrupooui Presidenci Ҷumҳuриi Toҷikiстон niz niшon dode, ki in mawjei қatъii va nigaroniҳoi amniyatii Toҷikiстон farotar az minitaқa niz dark gashtha, choniborii vasesh pайдо mekunad. Peshbini мешавad, ki moyҳiat va aҳamияti amniyatii in mawjei dar oянда darki beshtar ёfta, kishvarxoi beshtar ba in ҷabҳa mepavandand.

2. МОҲИЯТ ВА АҲАМИЯТИ ҲУҚУҚИИ МАВҶЕИ РОҲБАРИЯТИ ТО҆ҖИКИСТОН

Mavjeegi Presidenci Ҷumҳuриi Toҷikiстон nisbat ba ҳodisaҳoи aхiri Afғonistoni az nazari ҳukuқi bainalmilalӣ niz қibili tavaҷҷuҳ будa, on ҳam ba matn va ҳam ba mazmuni ҳukuқi bainalmilalӣ komilan ҷavobgū meboшad. Tamomni қonuňxо, konvensiyoҳo va шартnomaxoi bainalmilalӣ, ki kishvarxoi sazmonxoi minitaқaviu bainalxalqӣ қabul karandaand, aslloҳe chun muborizai bo terroriзm iфrotgaroy, inkori xushunat, riyoati ҳukuқi бунёdии inson, roҳ nadodan ba fasbi zúrovoronaи ҳokimiyat va gairaro peshbini namuda, kishvarxoi ҷaҳonro baroи riyoati in meyeroҳo daъvat va vazifador menamoyd.

Az in rӯ, ba ҳokimiyat rasidani gurӯҳi rasman terrororisti eъtirofshuda, ҳukumron gashthi xushunati oshkor sarosari, naқzi bunёdии ҳukuқi inson va fasbi ҳokimiyati siёsӣ, ki aхiran dar Afғonistoni ҳamsoя rux dode, mutobiқi talaboti

oshistonpaziri ҷomeaи ҷaҳonи дар masъala mukolifat bo terrorizm pурра zeri savol mebarad.

Dar umum, agar meyeroҳo ҳukuқi bainalmilalӣ dar samti muborizai bo terrorizm va radi xusunatro acos қaror diҳem, bo bavarri komil metawon guft, ki dar in masъala maҳz Toҷikiстон ba in meyeroҳo poyband va waғfordor mondaast.

3. МОҲИЯТ ВА АҲАМИЯТИ ТАМАДДУНИ ВОКУНИШ ВА МАВҶЕИ РОҲБАРИЯТИ ТО҆ҖИКИСТОН

Mavjeegi roҳbariati Toҷikiстон va хosa mawjei Peshvoi muҳtarami millati mo dar mawridi buҳroni aхiri Afғonistoni metawon az didi arzish va tamaddun iż arzibay namud. Zoro dar pайдi ba ҳukumat rasidani tolipon dar Afғonistoni tamomni macmūai arzishoi farrangivu tamaddunni bashedar dар in kishvar va minitaқa bo xatari chiddi rӯbarū shud. In gurӯҳ ҳam ba arzishoi moddiy va ҳam ba arzishoi maъnavi tamaddunni bashedar taҳdidi ofariда, dar muқobili ilmu donish, taҳsili maori, sanъatu ҳuna, ҷaҳonbinin ilmiy va dunyavi, ozodiu ҳukuқi inson, ҳukuқi занон, ozodiu suhan, andeša wa vichdon қaror giriftaast. Az in rӯ, eъtirofli tolipon ba maъnoi ba pojni onҳo rextani tamomni in arzishu dastovardhoyi bashedar будa, taslim shudan dar barobari ҷaҳolatut torikī meboшad.

Binobar in, istodagii roҳbariati Toҷikiстон dar muқobili in rawand ba ramzi istodagi дар hamoyati tamomni arzishoi farrangivu tamaddun iż ҳukuқi ozodioxi bashedar dар in kishvar va in minitaқa tabdiil shud. Bo in mawjei қatъii xud dar barobari ҷaҳolatut torikī, Toҷikiстон sadoi rӯshani ҷoniboroni arzishoi va tamaddunro dar tamomni ҷaҳon sар dode. Dar in baҳs aslan muҳim nest, ki Toҷikiстон kishvari xurd ё kalon va ё zaif ё қaviboshad, balki muҳim ast, ki on dar ҷabҳa rӯshani, dar ҷabҳai arzishoi peshkada миси insoni va tamaddun iż arzibay.

4. МОҲИЯТ ВА АҲАМИЯТИ INSONIY VA BAШARDUSTONAи VOKUNISHI TO҆ҖИKISTON

Mavjei aхiri Peshvoi muҳtarami millati mo dar mawridi taҳavvuloti Afғonistoni ҳamsoя az nazari insoni va insondosti iż ҳamoyati vixa dard. Zoro ҳamagon shoxid budand, ki ҳukumatdorii gurӯҳi ifrotii "Tolibon" dar Afғonistoni boisi foveasi buzurgi insonie gash, ki ҳaeti millionx oafarro bo xatari rӯbarū soxt. Bechoshawi milliionx naфarro dastashamъ, ҳamlaи xunin ba Panҷsher, bo baҳonaҳoi қavimio mazhabio siёsӣ kushtha ё taҳdidi shudani ҳazaron naфar, farrasasi фakru gurusnagii om va amalan ba zindoni buzurgi aхolij tabdiil shudani Afғonistoni hud buzurgta-

rin foveai insoni буд. Tanҳo faredu foveaҳoi insoni fuрудgoҳi Cobul koғif буд, ki ҷaҳon ba larza oяд ва ba ziddi in vazъiyat sado baland kund.

Ammo dar ҷunin ҳolat tanҳo roҳbariati Toҷikiстон mawjeegi қatъii karde, ҷaҳonro ba radde in fovea va maҳkumsozii omiloni on daъbat namud. Bo in amal, Toҷikiстон korero ancm dode, ki bosed tamomni sозmonxoi bainalmilalili daъvogari ҳukuқi bashedar қoteona va bo yak ovoz ancm medodand.

In ast, ki mawjeegi Toҷikiстон nisbat ba in taҳavvulot va in fovea aҳamияti maxsus bashedar doston.

5. МОҲИЯТ ВА АҲАМИЯТИ MILLILIYU ARZIISHI VOKUNISHI TO҆ҖИKISTON

Ҷunin mawjeegi roҳbariati Toҷikiстон nisbat ba ҳodisaҳo zikrshuda Afғonistoni moyaҳiat va aҳamияti хossai milli iż arzish iż arzibay. Zoro nizoi Afғonistoni dar barobari chanbaҳoi diгараш dar batni xud chanbaҳi қavmii niz doшta, taҳavvuloti aхir moyaҳiat қavmii onро boz ҳam beshtar soxt. Dar in taҳavvulot na tanҳo choғoҳi siёsiju ҷamъiyati, balki sarnavishi taъriхи тоҷikoni Afғonistoni niz bo taҳdidi rӯbarū shud. Ilova bar in, bo piruzi ҳukuқi makhdundeshi қavmii durnamo ҳifz va rushi ҳabonu farrangivu toҷikī va ҳavza biuzurgi taъrihi tamaddun iż arzibay.

Nuktaи muҳimi digar in буд, ki mawjeegi rasmi, masъalalaguzor va istodagi қatъii Presidenci Ҷumҳuриi Toҷikiстон dar masъala ҳukuқi choғoҳi siёsiju toҷikoni Afғonistoni bori avval ba in masъala rasmiyi chiddi beruny doda, onro ba mawzui baҳs xoloni bainalmilalili tabdiil namud. Mavjei Peshvoi millati mo bois shud, ki az chumla, omori shumoraи toҷikon mawzuiyt va eъtirofli bainalxalqӣ ёbad. In ast, ki Presidenci Federatsiya Rossia aхiran ba naқsh toҷikon dar rawandҳo Afғonistoni iшора namuda, ba tavri oshkoҳo eъlon kard, ki toҷikon az 40 to 47 darsadi aҳolii in kishvarro tashkil mediҳan. Ҷunin garashi didgoҳo va eъtirofli voқeiyatҳo dar satҳi bainalmilalili taъrihi toҷikoni Afғonistoni aҳolij biseer muҳim dorad.

(Az sababe, ki moyaҳiat va xususitoxi millili vokunishi Toҷikiстон ba buҳroni aхiri Afғonistoni aхiran dar mawdidi чудогонаи муаллиf bo nomi "Vokuni-

ши миллй" ба таври муфассал шарх ёфта буд, ин чо аз баррасии такрории он худдорий мешавад.)

6. МОҲИЯТИ ҶАСУРОНАИ СИЁСӢ ВА ШАХСИИ МАВ҆ЕИ РОҲБАРИЯТИ ТОЧИКИСТОН

Аз назари моҳияти тавозунҳои сиёсӣ ва равандҳои минтақавию байналмилалӣ низ мавқеъигирӣ аҳири Президенти Чумхурии Тоҷикистон ҷасурона ва масъулона буд. Зеро аз диди таҳлили сиёсӣ чунин мавзеъигирӣ дар баробари як мавҷи бисёр муқтадири геополитикӣ дар канонири моҳияти одилонаву пурифтиҳораш метавонист риску пайомадҳои ҷиддии сиёсӣ ва амниятӣ низ дошта бошад. Батаври мухтасар метавон гуфт, ки пушти он таҳаввулоте, ки аҳиран дар Афғонистон рӯҳ дод, бе ҳеч шубҳа, доираҳои қаватарини амниятию истихборотӣ, қудратҳои бузурги сиёсюи низомӣ, манғиатҳои азими геополитикӣ, ҳадафҳои бузурги идеологӣ ва зарфиятҳои бисёр бузурги молијавио иқтисодӣ истода буданд ва ҳастанд. Он дар асл гардиши куллии сиёсии амниятию идеологию иқтисодӣ дар минтақа ва фаротор аз он буд, ки тасаввур мешуд, касе дар баробараш ҷуръати муҳолифат наҳоҳад кард. Бо вуҷуди ин, роҳбарияти Тоҷикистон дар баробари чунин қимории ноидилона ва бераҳмониа минтақавӣ огоҳона истод ва садои эътиrozи худро ба таври катъӣ баён кард.

Аз ин рӯ, чунин мавқеъ дар чунин бух-
рони бузурги минтақаўӣ, бешшӯҳа, бисёр
часурона буда, он танҳо дар заминаи ба-
ҳам омадани сифатҳои шахсию номусӣ,
эътиmod ба худ ва таҷрибаи амалии сиёсии
як пешвои миллӣ ва шахсияти сиёсий
шакл гирифта метавонад. Шарҳу арзёбии
бештари онро таърихҳоҳад гуфт.

**ХУЛОСА Ё ОЗМУНЕ БАРОИ
ИСТИКЛОЛ**

Бо баррасии умумии сиёсат ва мавқеи ёгирии давлати Тоҷикистон ва хусусан, арзёбии мавқеи устувори Пешвои муҳтади-рамми миллат нисбат ба таҳаввулоти аҳи-ри Афғонистон метавон гуфт, ки ин бухрон барои Тоҷикистон ба озмун ё имтиҳони ҷиддии истиқболи давлатӣ ва худоспории сиёсӣ табдил шуд. Ин бухрон бори дигар дар баробари давлати мо ҷунин саволҳои усулиро пеш гузошт, ки оё Тоҷикистон сиёсат ва мавқеи дар ҳақиқат мустақили минтақаӣ ва байналхалқӣ до-рад? Ин бухрон аз мо пурсид, ки оё давлати мо дар ҳақиқат ба сиёсати ҳориҷии мустақил расидааст? Ин бухрон, ки хоса ба рӯзҳои ҷашни 30-солагии Истиқболии давлатии мо рост омада буд, тамоми ин 30 соли истиқболиятро ба ҷолиш қашид, ки оё мо дар соати зарурӣ ҳамчун давлати кудрати вокуниши мустақилона дорем?

кудраги вокуниши мустақұлаңа дарем? Аз ин рү, әзілони чунин мавқеи худсолоронаи давлатию сиёсій ва пайгирии пайгирионаи он дар сатқи олию миқёсисі байналхалқи бори дигар Тоғықистонро ҳамчун кишвари сохибистиқпöl ва дорои сиёсати хорицій ва мавқеи байналмилалии мустақил муарифій намуд. Ин ҳолат нишон дод, ки Тоғықистон на танҳо ман-фиат ва мавқеи худро дорад, балки маҳорату часорати ҳимояти ин мавқеъ ва нақши амалии худро дар низоми сиёсии амниятини минтақа низ соҳиб аст. Дар ин раванд шахсияти Пешвой миллаттагы мұхтаралар Эмомалий Раҳмон низ бори дигар ҳамчун шахсияти камолёттай сиёсій, сиёсатмадори сохибназару сохибмавқеъ, роҳбари дорои дидгоххой пешқадам ва лидерии сиёсии эътирофшудаи сатқи минағатқаый ва байналмилалай намоён ва эътироф гардид.

У нишон дод, ки вақте сухан аз манфиатҳои усулии миллӣ ва ҳимояи арзишҳои ҳаётни миллиат меравад, Роҳбарияти Тоҷикистон ҳатто бо пазирӯфтани мушкилоту пайомадҳо маҳз бар пояи манфиатҳои миллию давлатӣ амал ҳоҳад кард. Ин ҳолат як имтиҳони муҳими Истиқполи миллию давлатӣ ва яке аз муҳимтарин паёмҳои таҳавулати ахира миintaқавӣ барои чомеаи доҳилий ва хориҷӣ буд. Ҳамин тавр, метавон гуфт, ки дар ин бuxрони печида Тоҷикистон ҳамчун кишвари соҳибистиклоп бори дигар аз озмуни душвори худмехварию истиқполи-ят гузашт.

Дар қадамҳои байди муаррифию пайгирии хастагинопазир ва татбиқи амалгароёни ин мавзеи устувор барои давлату миллиати мо ахамияти сарнавиштсоз хоҳад дошт.

АҲАМИЯТИ "ТОЧИКОН" ДАР МАСЪАЛАИ ЗАБОНШИНОСИИ МУҚОЙСАВӢ-ТАҶРИХӢ

Асари қовидонаи аллома Бобоҷон Гафуров, ки бо ибтикори Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Асосгузори сулҳо ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бознашр гардид ва ба шарафи ҷашни 30-солагии Истиқтолили давлатӣ ба ҳар як оилаи қишвар аз номи раҳбари муаззами миллат тухфа гардид. Боз як ҳаддиベンазир ва хизмати бузург дар муаррифии таърихи бую пурғанова-ти миллати тоҷик мебошад.

Ин асари арзишманд дар такя ба сар-
чашмаҳои мұттамади илмӣ ва дар асоси
маводи зиёди чомеашиносӣ, таърихӣ,
археологӣ, мардумшиносӣ, бостонши-
носӣ, фарҳангшиносӣ ва факту далелҳои
дақиқ аз осори олимони машҳури сатҳи

маънӣ мушоҳида карда мешавад, ба-
рои исботи фикр чунин мисолҳоро овар-
дан зарур донистем: калимаҳои об дар
форсии қадим ап дар ҳиндӣ қадим низ
ап; замин дар форсии қадим буми ҳин-
дии қадим бҳума: бод дар форсии қадим
вата дар ҳиндии қадим низ вата: тан дар
форсии қадим тану ва дар ҳиндии қадим
низ тану: даст дар форсии қадим заста ё
даста дар ҳиндии қадим ҳаста: овоз дар
форсии қадим вачаҳ дар ҳиндии қадим
вачас; ном дар форсии қадим наман дар
ҳиндии қадим низ наман: либосдар фор-
сии қадим вастра дар ҳиндии қадим низ
вастра: ду дар форсии қадим два дар
ҳиндии қадим низ два: чаҳор дар фор-
сии қадим чатвар дар ҳиндии қадим низ

*Шермуҳаммад ТОҲИРОВ,
саромӯзгори кафедраи забони тоҷикӣ*

масъалалай муқоисаи ин ду забон на танҳо барои забоншиносӣ маводи хеле ҷолиб додаанд, инчунин дар муайян сохтани мавқеи иҷтимоии забони қадимаи тоҷикий-форсӣ аҳамияти хеле қалон дорад. Он бозгӯи тамаддуни муштараки кӯҳани мардумони ҳинд ва форс мебошад. Аз рӯи ҳамгунағии маъно ва сохти грамматикии вожаҳо ҳам дар "Авасто" ва ҳам дар "Вед" маълум мегардад, ки дар миёни ин ду мардум аз ҷиҳати дину мазҳаб, расму оин ва тасаввуротҳо ҳамамосиву асотирӣ ҳамрангӣ ва шабоҳати зиёд вуҷуд дошт. Наздикии расму оин ва урғу одатҳои ин ду мардумро ба таври зайл метовон шарҳ дод: Масалан, дар парастиши оташ эрониёни қадим аз тайёр намудани нӯшобаи муқаддас бо номи ҳаома истифода менамуданд, ки дар забони ҳиндии қадим бо ҳамин ном ҳаома истифода мешуд, ё ин ки вожаи Митра ҳам барои эрониён ва ҳам ҳиндувон ба маънои худои асосӣ истифода бурда ва парастиш карда мешуд. Ҳамчунин дар "Авасто" ва "Вед" худои бод ва ҷанг бо номи Вайу ва Вата; худои бод бо номи Вата; номи подшоҳ ва қаҳрамони авастой Ӣиама ва қаҳрамони ведӣ Ӣиама; Асуря Варуна дар "Ригвед" бо Ахура Маздо дар Авасто мутобиқати маъной доранд.

Чун сухан дар ибтидо аз умумияти хидуарони ва ориёҳо дар асари аллома

чаңонй ба риштаи таълиф кашида шуда-
аст.

Хушбахтона, дар ин асар ба масъалаҳои забоншиносӣ, ки дар муаррифии миллиат аҳамияти аввалиндарача дорад, дикқати маҳсус дода шудааст, билхса ба масъалаи қаробати забонҳои ҳинд-аврупой, ҳиндуориёй ва забонҳои эронии кадим.

Дар китоби "Точикон" дар фасли "Умумияти хиндуэронй. Ориёихо" муваллиф ба

чатвар: панҷ дар форсии қадим панҷа
дар ҳиндии қадим низ панча: ҳашт дар
форсии қадим ашта дар ҳиндии қадим
низ ашта: даҳ дар форсии қадим дасса
дар ҳиндии қадим даша: дувоздаҳ дар
форсии қадим дваса дар ҳиндии қадим
два-даша: сад дар форсии қадим сатҳа
дар ҳиндии қадим шота ва амсоли инҳо

Бобоҷон Ғафуров дар такя ба анде-

Дар масъалаи лексикологияи муқойсавӣ ба вижамӯзиши вожаҳои соҳавӣ низ дар "Тоҷикон" маводи хуберо дастрас кардан мумкин аст. Барои мисол дар забонҳои эронӣ ва ҳиндии қадим дар бисёри калимаҳо умумияти шаклӣ ва маънӣи мушохила карда мешавад.

шахои олимии намоён Оранский И.М. мутобиқати устуворро дар грамматика, дар таснифоти системаи феъли форсии қадим ва муқойсаи он бо забони ҳиндии қадим хеле барчаста нишон додааст. Масалан, тасрифи шакли замони ҳозираи феъли бар (бурдан) дар забони форсии қадим шахси якуми шумораи таҳнҳо барамӣ, шахси дуюми шумораи таҳнҳо бараҳӣ, шахси сеюми шумораи таҳнҳо баратӣ ва муқойсаи тасрифи ҳамин феъл бо феъли браҳӣ-и забони ҳиндии қадим дар шахсу шумора бҳарами, бҳараси ва бҳарата далели фикрҳои боломебашад.

Дар масъалаи лексикологияи мүқи-
савӣ ба вижамӯзиши вожаҳои соҳавӣ
низ дар “Тоҷикон” маводи хуберо даст-
рас кардан мумкин аст. Барои мисол дар
забонҳои эронӣ ва ҳиндии қадим дар
бисёри калимаҳо умумияти шаклӣ ва
маъни мушоҳида карда мешавад. Ҷу-
нончи дар ифодати номи ҳайвоноти хо-
нагӣ, ғалла, олоти ҷорвадорӣ ва қишту-
кор чунин умумият дидар мешавад; ғов дар
форсии қадим гав дар ҳиндии қадим гав;
асп дар форсии қадим аспа дар ҳиндии
қадим ашва; уштур дар форсии қадим
уштра дар ҳиндии қадим уштра; чӯқ дар
форсии қадим карши ва дар ҳиндии
қадим қрши; калимаи шудгор низ бос-
хамин истилоҳ ифода карда мешуд; ғал-
ладона, ҷав дар форсии қадим йава дар
ҳиндии қадим йава ва гайра.

Бадин минвол, метавон ҳадс зад, ки

Бобоҷон Ғафуров шурӯй шуд, лозим до-
нистем, ки дар асоси ин сарчашмай мү-
ҳими таъриҳӣ баъзе маълумотҳоро дар
хусуси мағҳуми "орё" ва маънои мушта-
раки он дар забони форсӣ ва ҳиндии
қадим баён намоем. Ба андешаи олимомо-
ни намоён Зейме Р., Абаев В.И. ва Марҳ-
офер М. "ориё" ба маънои "начиб" ва
"озод" истеъмол гардида, ифодагари на-
здикии аҷдодии қабилаҳои гунонгуни эро-
ни қадим мебошад. Вожаи "орё" бошад,
дар матнҳои эронӣ ва ҳиндии қадим бо
ҳамин ном ба таври васеъ кор фармуда
шудааст. Масалан, номи Эрони имрӯза
аз шакли қадимаи "Арянам" (Кишвари
ориёно) ва қадимтарин маркази Ҳиндустон
байнин наҳрои Чамна ва Ганга бо ка-
лимаи ҳиндии қадим "Арияварта" инчунин
истилоҳи авастоши "Арянам вайҷаҳ" (Паҳ-
нон oriёno) иловата, номи қабилаҳои
мидии "оризонт", қабила сарматии "орӣ"
ва итиҳодияи қабилавии "аллонҳо" номи
аслии осетинҳо ва ҳам номи шаҳр дар ин
сарзамин, агар шаклану маъноан дурус-
тар ба решаш калимаи мазкур, яъне "орё"
диккат дихем, аз он пайдо шудааст.

Ҳамин тариқ, дар мавриди хешигарӣ ва наздикӣ забонҳои эронии қадим ва ҳиндии қадим дар китоби "Тоҷикон" ба таври илмӣ асоснок ва мушаҳҳас мисолу далелҳои хеле зиёд оварда шудаанд ва дар ҳаҷми як мақола баррасии онҳо аз имконият берун аст, аммо дар оянда кӯшиш ба ҳарҷ дода ҳоҳад шуд, ки ба қадри имкониятҳои зеҳҳ ин мавзӯй пайгирий шавад.

197 ВАКИЛИ ТАЪРИХӢ ДАР ИЧЛОСИЯИ ТАЪРИХӢ

Рӯзномаи "Анвори дониш" ба хотири таҷлил аз Ичлосияи XVI Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳар сол 16-уми ноябр ҷашн гирифта мешаванд, рӯйхати вакилоне, ки дар Ичлосияи XVI Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (даъвати дувоҷдаҳум), ки дар Қасри Арбоб иштирок доштанд, ба хонандагӣ муаррифӣ намояд:

1. Абдуллоев Амонҷон, ҳавзаи интихоботии Ҳайдар Усмонов, 152, ноҳияи Ҳуҷанд
2. Абдураҳимов Абдукарим, ҳавзаи интихоботии Исфисор, 147, ноҳияи Ҳуҷанд
3. Абдураззоқов Абдуманон, ҳавзаи интихоботии Чӯзӣ, 54, ноҳияи Ҳисор
4. Абдураҳмонов Муҳтор, ҳавзаи интихоботии Шаҳринав, 55, ноҳияи Ҳисор
5. Абдураҳмонов Руслан, ҳавзаи интихоботии Маяковский, 21, шаҳри Душанбе
6. Абдусамадова Валентина, ҳавзаи интихоботии Обикик, 178, ноҳияи Илич
7. Абдусатторов Зулфиқор, ҳавзаи интихоботии Исфара, 89, шаҳри Исфара
8. Абдушаҳидов Абдувакил, ҳавзаи интихоботии Амондара, 105, ноҳияи Панҷакен
9. Абдучалилов Абдуҳамид, ҳавзаи интихоботии Исмоил, 146, ноҳияи Ҳуҷанд
10. Абдуҷабборов Тӯғон, ҳавзаи интихоботии Кӯйишиев, 195, ноҳияи Кӯйишиев
11. Афғонов Аҳмиддин, ҳавзаи интихоботии Ҳудойқулов, 183, ноҳияи Қубодиён
12. Авзалов Файбулло, ҳавзаи интихоботии Ғелот, 171, ноҳияи Восеъ
13. Аvezov Rӯziboy, ҳавзаи интихоботии Пахтакорон, 131, ноҳияи Зафаробод
14. Азимов Қурбоналий, ҳавзаи интихоботии Кофарниҳон, 74, ноҳияи Кофарниҳон
15. Азимов Ҳошим, ҳавзаи интихоботии Овҷӣ, 129, ноҳияи Ғонҷӣ
16. Азимов Яҳҷӣ, ҳавзаи интихоботии Қайроқум, 96, шаҳри Қайроқум
17. Аминов Башир, ҳавзаи интихоботии Тиббӣ, 17, шаҳри Душанбе
18. Анваров Аслон, ҳавзаи интихоботии Совет, 213, ноҳияи Совет
19. Анварова Азиза, ҳавзаи интихоботии Заҳматобод, 9, шаҳри Душанбе
20. Атоев Раҳмонқул, ҳавзаи интихоботии Ҳилолӣ, 22, шаҳри Душанбе
21. Аҳмадов Аламхон, ҳавзаи интихоботии Ҷавонон, 159, шаҳри Қӯлоб
22. Аҳмадов Юсуфҷон, ҳавзаи интихоботии Конибодом, 99, шаҳри Конибодом
23. Ашӯров Дадоҷон, ҳавзаи интихоботии Ғозиён, 144, ноҳияи Ҳуҷанд
24. Ашӯров Даврон, ҳавзаи интихоботии Зарабшон, 122, ноҳияи Айнӣ
25. Ашӯров Нурулло, ҳавзаи интихоботии Шарифов, 174, ноҳияи Данѓара
26. Аюбов Ҳусейн, ҳавзаи интихоботии Дӯстӣ, 198, ноҳияи Қумсангир
27. Баротов Баҳрулло, ҳавзаи интихоботии Қаратор, 43, шаҳри Турсунзода
28. Баҳриканов Муртазоҳон, ҳавзаи интихоботии Бӯстон, 132, ноҳияи Маҷтоҳ
29. Баҳодуров Мирзоҳамдам, ҳавзаи интихоботии Қамоли Ҳуҷандӣ, 82, шаҳри Ленинобод
30. Бегиҷонов Собирҷон, ҳавзаи интихоботии Мехнатобод, 194, ноҳияи Коммунистӣ
31. Бекназаров Санҷак, ҳавзаи интихоботии Заргар, 191, ноҳияи Коммунистӣ
32. Бердиев Одиг, ҳавзаи интихоботии Тоҷикобод, 46, ноҳияи Гарм
33. Билолов Ислонқул, ҳавзаи интихоботии Уялӣ, 179, ноҳияи Илич
34. Бобоев Бобораҷаб, ҳавзаи интихоботии Могиён, 108, шаҳри Панҷакент
35. Бобоев Домулло, ҳавзаи интихоботии Қистақӯз, 149, ноҳияи Ҳуҷанд
36. Боймуродов Султон, ҳавзаи интихоботии Қӯштеппа, 66, ноҳияи Ленин
37. Валиев Қудратулло, ҳавзаи интихоботии Фарҳор, 207, ноҳияи Фарҳор
38. Гадоев Баҳтиёр, ҳавзаи интихоботии Ҳосилот, 32, шаҳри Душанбе
39. Грэзов Асалмурод, ҳавзаи интихоботии Тоҷикобод, 197, ноҳияи Кӯйишиев
40. Грэзов Файзали, ҳавзаи интихоботии Узун, 185, ноҳияи Колхозобод
41. Гафуров Ҳайруллобек, ҳавзаи интихоботии Варзоб, 11, шаҳри Душанбе
42. Гиёсов Қадрииддин, ҳавзаи интихоботии Шаҳритуз, 216, ноҳияи Шаҳритуз
43. Гуломов Абдураҳим, ҳавзаи интихоботии Эсанбой, 71, ноҳияи Ленин
44. Давлаталиева Зууракан, ҳавзаи интихоботии Ҷиргатол, 56, ноҳияи Ҷиргатол
45. Дадобоев Темур, ҳавзаи интихоботии Қироқ, 164, ноҳияи Ваҳш
46. Доствиев Абдумаҷид, ҳавзаи интихоботии Октябр, 189, ноҳияи Коммунистӣ
47. Дӯстов Назрullo, ҳавзаи интихоботии Оққӯгон, 68, ноҳияи Ленин
48. Икромов Мақсад, ҳавзаи интихоботии Академӣ, 5, шаҳри Душанбе
49. Искандаров Ақбаршо, ҳавзаи интихоботии Ванҷ, 224, ноҳияи Ванҷ
50. Исломиддинов Мирзошариф, ҳавзаи интихоботии Ворӯҳ, 91, ноҳияи Исфара
51. Ёдгоров Юнусҷон, ҳавзаи интихоботии Ҳамробоев, 103, ноҳияи Конибодом
52. Зарифов Малик, ҳавзаи интихоботии Яққачинор, 26, шаҳри Дешанбе
53. Зинатшоев Исламшо, ҳавзаи интихоботии Панҷ, 199, ноҳияи Қумсангир
54. Каримов Маҳмурод, ҳавзаи интихоботии Ҷӯянгарон, 75, ноҳияи Орҷоникидзеобод
55. Каримов Раҳим, ҳавзаи интихоботии Қироқ, 210, ноҳияи Панҷ
56. Каримов Сайдмамад, ҳавзаи интихоботии Ҳуҷанд, 87, шаҳри Ленинобод
57. Қенчаев Сафаралӣ, ҳавзаи интихоботии Ҷӯйбодом, 63, ноҳияи Ленин
58. Комилов Толиб, ҳавзаи интихоботии Ғонҷӣ, 126, ноҳияи Ғонҷӣ
59. Қопилтсов Анатолий, ҳавзаи интихоботии Сирдарё, 56, шаҳри Ленинобод
60. Қамбаров Ҷоршоне, ҳавзаи интихоботии Қӯшачинор, 182, ноҳияи Қабодиён
61. Қаҳҳоров Абдураҳим, ҳавзаи интихоботии Қарабоев, 33, шаҳри Душанбе
62. Қаҳҳорова Мамлакат, ҳавзаи интихоботии Ҷавонон, 27, шаҳри Душанбе
63. Қодиров Абдараҳмон, ҳавзаи интихоботии Пахтакор, 150, шаҳри Ҳуҷанд
64. Қодиров Раҷаб, ҳавзаи интихоботии Ёвон, 219, ноҳияи Ёвон
65. Қоимиддинов Қозидавлат, ҳавзаи интихоботии Роштқалъа, 229, ноҳияи Шугнон
66. Қурбонов Малик, ҳавзаи интихоботии Палдорак, 134, ноҳияи Маҷтоҳ
67. Қурбонов Эргашбоя, ҳавзаи интихоботии Бошқалъа, 181, ноҳияи Қабодиён
68. Қурбонуродов Ҷӯрамаҳмад, ҳавзаи интихоботии Колхозобод, 184, ноҳияи Колхозобод
69. Мадибрӯҳимов Мамадалӣ, ҳавзаи интихоботии Ҷӯргонеппа, 12, шаҳри Душанбе
70. Мамадҷонов Мӯъминҷон, ҳавзаи интихоботии Ҷомӣ, 98, ноҳияи Конибодом
71. Мамалқулов Панҷӣ, ҳавзаи интихоботии Авангард, 190, ноҳияи Коммунистӣ
72. Мансуров Ҷамолиддин, ҳавзаи интихоботии Навобод, 50, ноҳияи Ҳисор
73. Мастонгулов Мирзо, ҳавзаи интихоботии Аэропот, 6, шаҳри Душанбе
74. Маҳкамов Рустам, ҳавзаи интихоботии Ҷӯргонеппа, 153, шаҳри Ҷӯргонеппа
75. Маҳкамов Миралӣ, ҳавзаи интихоботии Ӯқҷар, 168, ноҳияи Восеъ
76. Маҳмадалиев Муродали, ҳавзаи интихоботии Янгибозор, 77, ноҳияи Орҷоникидзеобод
77. Маҳмудов Солиҳоҷа, ҳавзаи интихоботии Ҷарҳонеский, 80, шаҳри Ленинобод
78. Машрафов Ҳол, ҳавзаи интихоботии Шоҳмансур, 3, шаҳри Душанбе
79. Мехрӯбонов Гулос, ҳавзаи интихоботии Рӯшон, 228, ноҳияи Рӯшон
80. Меликмуродов Ибодулло, ҳавзаи интихоботии Ҷиптура, 53, ноҳияи Ҳисор
81. Мирзоев Абдуллоҳид, ҳавзаи интихоботии Ҳонақо, 47, ноҳияи Ҳисор
82. Мирзоев Ақбар, ҳавзаи интихоботии Шӯрообод, 202, ноҳияи Ленинград

83. Мирзоев Мансур, ҳавзаи интихоботии Қаракчикум, 100, ноҳияи Конибодом
84. Мирзоев Ҳалил, ҳавзаи интихоботии Ҳисор, 52, ноҳияи Ҳисор
85. Мирзоев Ятим, ҳавзаи интихоботии Муҷиҳарф, 59, ноҳияи Комсомолобод
86. Мирзоалиев Қурбон, ҳавзаи интихоботии Қадуҷӣ, 170, ноҳияи Восеъ
87. Мирзобадолов Мирзобек, ҳавзаи интихоботии Айнӣ, 121, ноҳияи Айнӣ
88. Мирзоҳоҷаев Ҷундоршо, ҳавзаи интихоботии Қабодиён, 180, ноҳияи Қабодиён
89. Музоғиршоев Аспиши, ҳавзаи интихоботии Ленин, 60, ноҳияи Ленин
90. Муродов Ҷӯрабек, ҳавзаи интихоботии Путовксӣ, 7, шаҳри Душанбе
91. Муродов Сироҷ, ҳавзаи интихоботии Озодӣ, 222, ноҳияи Ёвон
92. Муҳиддинов Ғаффорхон, ҳавзаи интихоботии Саноат, 84, шаҳри Ленинобод
93. Мӯсоева Рафиқа, ҳавзаи интихоботии Марказӣ, 28, шаҳри Душанбе
94. Набиев Ҷаҳон, ҳавзаи интихоботии Инқилоб, 81, шаҳри Ленинобод
95. Назаров Аслам, ҳавзаи интихоботии Баҳор, 72, ноҳияи Орҷоникидзеобод
96. Назаров Аслишо, ҳавзаи интихоботии Ленинград, 201, ноҳияи Ленинград
97. Назаров Рустам, ҳавзаи интихоботии Турсунзода, 27, шаҳри Турсунзода
98. Назаршоев Моёншо, ҳавзаи интихоботии Шугнон, 230, ноҳияи Шугнон
99. Насриддинов Сироҷиддин, ҳавзаи интихоботии Орҷоникидзеобод, 35, ноҳияи Орҷоникидзеобод
100. Насриддинов Ҳикматулло, ҳавзаи интихоботии Восеъ, 167, ноҳияи Восеъ
101. Неъматов Ҷураҳон, ҳавзаи интихоботии Ҷоҳонӣ, 209, ноҳияи Фарҳор
102. Ниёзов Фарруҳ, ҳавзаи интихоботии Фирдавсӣ, 29, шаҳри Душанбе
103. Низомов Яъқубҷон, ҳавзаи интихоботии Қарамӯл, 51, ноҳияи Ҳисор
104. Нурбӯтаев Доњиёр, ҳавзаи интихоботии Зафаробод, 130, ноҳияи Зафаробод
105. Нуриддинов Ҷамолиддин, ҳавзаи интихоботии Навғилем, 92, ноҳияи Исфара
106. Нуриддинов Ҳасан, ҳавзаи интихоботии Ватан, 208, ноҳияи Фарҳор
107. Обидов Улҷабой, ҳавзаи интихоботии Ҷоҳонӣ, 102, шаҳри Ҷоҳонӣ
108. Одилов Ҳадиҷатулло, ҳавзаи интихоботии Ҷорӯҷӣ, 94, ноҳияи Исфара
109. Олимов Рашид, ҳавзаи интихоботии Испечак, 15, шаҳри Душанбе
110. Орифов Абдуллоҳон, ҳавзаи интихоботии Ӯнҷӣ, 151, ноҳияи Ҳуҷанд
111. Орифов Баҳром, ҳавзаи интихоботии Пулотон, 102, шаҳри Конибодом
112. Орифов Гайбуллоҳон, ҳавзаи интихоботии Ҷоҳонӣ, 30, шаҳри Душанбе
113. Орифов Мәъруф, ҳавзаи интихоботии Ёва, 145, ноҳияи Ҳуҷанд
114. Пардаев Шама, ҳавзаи интихоботии Обимӯйӣ, 221, ноҳияи Ёвон
115. Расулов Маҳмадраҳим, ҳавзаи интихоботии Чимқӯғон, 110, ноҳияи Панҷакент
116. Раҳмонов Эмомалӣ, ҳавзаи интихоботии Ҳонақо, 47, ноҳияи Ҳисор
117. Раҳмонова Адолат, ҳавзаи интихоботии Шӯрообод, 202, ноҳияи Ленинград
118. Раҷабов Абдурасул, ҳавзаи интихоботии Ҷапаев, 40, ноҳияи Турсунзода
119. Раҷабов Сафаралӣ, ҳавзаи интихоботии Қалъаидашт, 79, ноҳияи Файзобод
120. Роғиев Ҳамдам, ҳавзаи интихоботии Содирхони Ҳофиз, 85, шаҳри Ленинобод
121. Рустамов Яъқубҷон, ҳавзаи интихоботии Ҷоҳонӣ, 142, ноҳияи Пролетар
122. Савриддинова Гулағзо, ҳавзаи интихоботии Ҷилғазӣ, 93, шаҳри Исфара
123. Саидов Аҳмадҷон, ҳавзаи интихоботии Навой, 16, шаҳри Душанбе
124. Саидмуров Абдуваҳҳоб, ҳавзаи интихоботии Ҷорӯҷӣ, 70, ноҳияи Ленин
125. Сайфиеv Олим, ҳавзаи интихоботии Гулисурҳ, 113, шаҳри Ҷоҳонӣ
126. Салимов Абдуҷалол, ҳавзаи интихоботии Ваҳш, 163, ноҳияи Ваҳш
127. Сангинов Ҳайбулло, ҳавзаи интихоботии Ҳисор, 14, шаҳри Душанбе
128. Сафаров Аслам, ҳавзаи интихоботии Ҷулдиман, 211, ноҳияи Панҷ
129. Сафаров Ашӯр, ҳавзаи интихоботии Зайнабобод, 64, ноҳияи Ленин
130. Сафаров Абдулҳамид, ҳавзаи интихоботии Даշтигул, 205, ноҳияи Москва
131. Сафаров Сафар, ҳавзаи интихоботии Қангурт, 214, ноҳияи Совет
132. Сироҷев Баҳром, ҳавзаи интихоботии Норак, 162, шаҳри Норак
133. Ситников Александр, ҳавзаи интихоботии Табошар, 120, шаҳри Ҷоҳонӣ
134. Солеҳов Пир, ҳавзаи интихоботии Ленин, 34, ноҳияи Орҷоникидзеобод
135. Соҳибназаров Аслиҳиддин, ҳавзаи интихоботии Роҳатӣ, 69, ноҳияи Ленин
136. Сувонқуллов Қурбоналий, ҳавзаи интихоботии Патар, 101, ноҳияи Конибодом
137. Султонов Шуҳрат, ҳавзаи интихоботии Қосимов, 31, шаҳри Душанбе
138. Табаров Муродалий, ҳавзаи интихоботии Қарасу, 73, ноҳияи Орҷоникидзеобод
139. Табаров Ҳабибулло, ҳавзаи интихоботии Ҳовалинг, 215, ноҳияи Ҳовалинг
140. Тағиев Саидмуров, ҳавзаи интихоботии Комсомолобод, 58, ноҳияи Комсомолобод
141. Тоҳирод Муродҷон, ҳавзаи интихоботии Яққабоғ, 117, ноҳияи Ҷоҳонӣ
142. Тошпулотов Ҳолмирзо, ҳавзаи интихоботии Оқтеппа, 137, ноҳияи Нов
143. Тӯраев Сайфиддин, ҳавзаи интихоботии Ленин, 111, ноҳияи Ҷоҳонӣ
144. Тӯраев Қурбон, ҳавзаи интихоботии Правда, 115, ноҳияи Ҷоҳонӣ
145. Турғунов Евгений, ҳавзаи интихоботии Ишқошим, 225, ноҳияи Ишқошим
- 146

тихоботии Турдиев, 8, шаҳри Душанбе 152. Фозилов Мазбуд, ҳавзаси интихоботии Далён, 128, ноҳияи Гончӣ 153. Фозилов Толибҷон, ҳавзаси интихоботии Тағояқ, 138, ноҳияи Нов 154. Ҳидиралиев Ҳуҷаҳмад, ҳавзаси интихоботии Якуми май, 41, ноҳияи Турсунзода 155. Ҳомушов Бозорӣ, ҳавзаси интихоботии Тугалон, 187, ноҳияи Колхозобод 156. Ҳоҷаев Ато, ҳавзаси интихоботии Алмосӣ, 48, ноҳияи Ҳисор 157. Ҳоҷаназаров Имомназар, ҳавзаси интихоботии Ошоба, 125, ноҳияи Ашт 158. Ҳудоиев Азаматшо, ҳавзаси интихоботии Калинин, 192, ноҳияи Коммунистӣ 159. Ҳудойназаров Бойназар, ҳавзаси интихоботии Истаравшан, 114, ноҳияи Үротеппа 160. Ҳуҷаев Садод, ҳавзаси интихоботии Янгиобод, 166, ноҳияи Ваҳш 161. Ҳушваҳтов Саломатшоҳ, ҳавзаси интихоботии Тугул, 212, ноҳияи Панҷ 162. Ҳушваҳтов Файзулло, ҳавзаси интихоботии Чехов, 2, шаҳри Душанбе 163. Ҳабибов Абдулло, ҳавзаси интихоботии Қаҳрамон, 204, ноҳияи Москва 164. Ҳабибов Абдурасул, ҳавзаси интихоботии Гӯлакандоз, 140, ноҳияи Пролетар 165. Ҳаёев Иззатулло, ҳавзаси интихоботии Зирқӣ, 161, шаҳри Қўлоб 166. Ҳаитов Ҳоҷӣ, ҳавзаси интихоботии Пролетар, 139, ноҳияи Пролетар 167. Ҳалимов Абдуҳаким, ҳавзаси интихоботии Шаҳрак, 95, шаҳри Исфара 168. Ҳомидов Абдуҷалил, ҳавзаси интихоботии Адрасмон, 97, шаҳри Қайроқум 169. Ҳамроқулов Ҳудойқӯл, ҳавзаси интихоботии Оқсу, 173, ноҳияи Данғара 170. Ҳасанов Музаффар, ҳавзаси интихоботии Нов, 135, ноҳияи Нов 171. Ҳасанов Олимҷон, ҳавзаси интихоботии Ленинобод, 83, шаҳри Ленинобод 172. Ҷабборов Абдусаттор, ҳавзаси интихоботии Панҷакент, 104, шаҳри Панҷакент 173. Ҷабборов Абдурашид, ҳавзаси интихоботии Куркат, 136, ноҳияи Нов 174. Ҷабборов Қодирҷон, ҳавзаси интихоботии Фирӯза, 218, ноҳияи Шаҳритуз 175. Ҷабборов Тоирҷон, ҳавзаси интихоботии Ашт, 124, ноҳияи Ашт 176. Шабдолов Шодӣ, ҳавзаси интихоботии Хоруғ, 223, шаҳри Хоруғ 177. Шамсов Амирхон, ҳавзаси интихоботии Москва, 203, ноҳияи Москва 178. Шарифов Азизбек, ҳавзаси интихоботии Гулистан, 62, ноҳияи Ленин 179. Шарифов Сайдшариф, ҳавзаси интихоботии Оббурдон, 133, ноҳияи Маҷҷоч 180. Шарифов Ҳайдар, ҳавзаси интихоботии Ленин, 158, шаҳри Қўлоб 181. Шарифов Ҳикмат, ҳавзаси интихоботии Қўлоб, 157, шаҳри Қўлоб 182. Шаропов Саломиддин, ҳавзаси интихоботии Ленин, 1, шаҳри Душанбе 183. Шафоев Воҳид, ҳавзаси интихоботии Қурбоншаҳид, 169, ноҳияи Восеъ 184. Шафоатов Шириншоҳ, ҳавзаси интихоботии Колхозчиён, 106, шаҳри Панҷакент 185. Шермуродов Дилмурод, ҳавзаси интихоботии Чашмаи Арзан, 88, шаҳри Ленинобод 186. Шичкин Владимир, ҳавзаси интихоботии Бинокор, 23, шаҳри Душанбе 187. Шодимадов Шукур, ҳавзаси интихоботии Шаҳристон, 116, ноҳияи Үротеппа 188. Шоев Сайдшоҳ, ҳавзаси интихоботии Лабитал, 67, ноҳияи Ленин 189. Шокиров Усмонкул, ҳавзаси интихоботии Оқфоза, 165, ноҳияи Ваҳш 190. Шокиров Ҷӯра, ҳавзаси интихоботии Гафуров, 143, шаҳри Ҳуҷанд 191. Шораҳматуллоев Далер, ҳавзаси интихоботии Муҳаммадиев, 13, шаҳри Душанбе 192. Эммаҳмадов Қаландар, ҳавзаси интихоботии Телман, 200, ноҳияи Қумсангир 193. Эсанкулов Эшбӯрӣ, ҳавзаси интихоботии Орзу, 186, ноҳияи Колхозобод 194. Юсуфов Бобораҳим, ҳавзаси интихоботии Сешанбе, 42, шаҳри Турсунзода 195. Ятимов Атоҳоҷа, ҳавзаси интихоботии Ғарм, 44, ноҳияи Ғарм 196. Якубов Одилҷон, ҳавзаси интихоботии Кӯктош, 65, ноҳияи Ленин 197. Якубов Шариф, ҳавзаси интихоботии Дурбад, 49, шаҳри Ҳисор

Санаи 16-уми ноябр дар саҳни бинои Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ чорабинии тантанавии фарҳангӣ бахшида ба Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар ин чорабинӣ ректори Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом Мустафо, устодон ва донишҷӯёни ширинашуда.

Нахуст сухани ифтитоҳиро ректори Донишгоҳи профессор Мирализода Абдусалом Мустафо оғоз намуда, ҳозиринро ба ин рӯзи фарҳунда табрик намуданд. Зимни суханронии пурмуҳтавои хеш қайд намуданд, ки: "Дар таърихи давлати соҳибистиқлиро мо мафҳуми "Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон" бо шаҳсияту хидматҳои бузурги Пешвои муассами миллат муҳттараи Эмомалӣ Раҳмон тавъем буда, пайванди ногусастани дорад. Дар солҳои му-

дҳишу ногуори сиёсие, ки мардум дар фикри хифзи ҷони худ буданд, Пешвои миллат муҳттараи Эмомалӣ Раҳмон дар андешаи сарчамъии миллат буд. Маҳз боварӣ ба худ ва часорату мардонагиаш ин сарвари ҷавонро ба мақсад расонид, зоро ў миллатро ба голибу мағлуб ҷудо накард ва савганд ҳӯрд, ки охирин шаҳрванди фирории Тоҷикистонро ба Ватан бармагардонад, миллатро сарчамъ меномояд".

Дар қисмати фарҳангӣ аз тарафи донишҷӯёни донишгоҳ порчаҳои назми

дар васфи президент қироат гардид. Дар охир кормандони Ҳонаи маданияти донишгоҳ бо сурудҳои ҷаззоби худ ба чорабинӣ ҳусни дигар зам карданд.

БАРГУЗОРИИ КОНФРОНСИ ИЛМӢ-АМАЛИЙ

Санаи 16-уми ноябр дар Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ конференсиюн илмӣ-амалии донишгоҳӣ миёни магистрантон ва докторантони PhD дар мавзӯи "Эмомалӣ Раҳмон Пешво ва ҳомии тоҷико-

ни ҷаҳон" бахшида ба Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар конфронс ректори Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом Мустафо, муовини раиси шаҳри Қўлоб Орзу Ҳомидиён, ноиби ректор оид ба таълим номзади илмҳои филологӣ,

дотсент Ҳолиқзода Айниддин ва ҳайати омӯзгорону донишҷӯёни ширинашуда.

Суҳани ифтитоҳиро ректори Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, доктори илмҳои педа-

гогӣ, профессор Мирализода Абдусалом Мустафо ҳусни оғоз бахшиданд ва аз хизматҳои Пешвои миллат ёдовар шуданд.

Сипас, магистранти соли якими иҳтиноси таъриҳ ва ҳуқӯқ Музафарова Б. дар мавзӯи "Эмомалӣ Раҳмон-поягузори сиёсати ҳориҷии Тоҷикистон", Шарипов Н., доктарантини PhD-и курси сеюми иҳтиноси иқтисодиёт дар мавзӯи "Нақши Асосгузори сулҳо Ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳттараи Эмомалӣ Раҳмон дар рушди низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва Сафаралиева П., магистранти соли дуюми иҳтиноси информатика дар мавзӯи "Истифодай барномаҳо барои таҳшиси техникии компьютер" суханронӣ карданд.

Конфронс да се баҳш: "Нақши Эмомалӣ Раҳмон дар таъмини истиқтоли илмӣ", "Илмҳои ҷомеашиносӣ ва гуманистарӣ" ва "Илмҳои дақиқ, табиатшиносӣ ва иқтисодӣ" идома ёфт. Дар конфронс 18 мақолаи илмӣ шунида шуд. Дар охир конфронс бо саволу ҷавоб ва музокироти устодону магистрантон ва докторантон ба анҷом расид.

НАШРИ КИТОБИ ДОКТОРАНТ

шҷӯёни иҳтиноси рӯзноманигорӣ тавсия дода мешавад.

Китоб зери таҳрири Гулов Сангин, номзади илмҳои филологӣ, дотсент, мудири кафедраи телевизион ва радиошунавонии факултети журналистики Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба чоп расидааст.

Ба китоб Ҳудойдорода Шарофат, номзади илмҳои филологӣ, дотсент, муовини ректор оид ба муносибатҳои байналмилалии Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи А. Рӯдакӣ, Абдусамадзода Эраҷ, номзади илмҳои филологӣ, дотсент, де-

канни факултети филологияи тоҷик ва журналистикаи Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи А. Рӯдакӣ тақриз навиштаанд.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

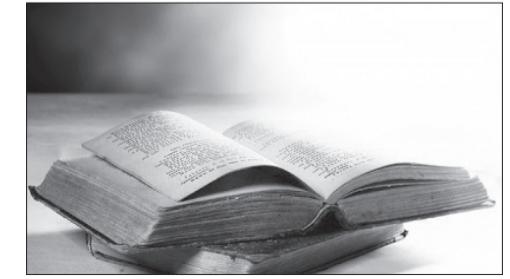
дафтарчай имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2018 ба донишҷӯёни соли 4-уми факултатаи молиявию иқтисолӣ (таълими рӯзона) Ҷувваталии Сайфуллоҳи Раҳимиён додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

дафтарчай имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2019 ба донишҷӯёни соли 3-уми факултатаи тарбияи ҷисмонӣ ва ОДҲ (таълими рӯзона) Эмиров Муҳаммад додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

дафтарчай имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи

ГОЛИБОНИ ДАВРИ ВИЛОЯТИИ ОЗМУНҲОИ ҶУМҲУРИЯЙ

Аз 22-ум то 27-уми октябр даври вилоятии озмунҳои "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст", "Илм-фурӯги маърифат" ва "Тоҷикистон-ватани азизи ман" дар шаҳри Боҳтар ва Кӯлоб баргузор гардид. Донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар ин озмунҳо иштироки фаъолона намуданд.

Натиҷаи озмунҳо рӯзи 5-уми ноябр дар шаҳри Боҳтар бо иштироки раиси вилояти Ҳатлон Қурбон Ҳакимзода ва фаъолони вилоят ҷамъбаст гардид. Аз Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ донишҷӯёни зерин ҷойҳои намоёнро соҳиб шуданд:

ГОЛИБОНИ ОЗМУНИ "ФУРӮГИ СУБҲИ ДОНОӢ КИТОБ АСТ"

- Муҳтарамаи Зиёвуддин, донишҷӯи соли 2-уми факултети филологияи хориҷӣ бо роҳбарии саромӯзгор Саидова Нибуғар аз номинатсияи "Адабиёти ҷаҳон" ҷойи якум;
- Ҳусейнзода Шаҳноз, донишҷӯи соли 4-уми факултети филологияи рус бо роҳбарии номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Шарипова Одінамо аз номинатсияи "Адабиёти ҷаҳон" ҷойи дуюм;
- Зулфираи Сайвайӣ, донишҷӯи соли 4-уми факултети филологияи тоҷик ва журналистика бо роҳбарии номзади илмҳои филологӣ, дотсент Ҷаҳонғир Рустамшо аз номинатсияи "Адабиёти муосир" ҷойи дуюм;
- Саидзода Тахмина, донишҷӯи соли 2-уми факултети филологияи хориҷӣ бо роҳбарии устод Зафар Мирзоён аз номинатсияи "Адабиёти классик" ҷойи сеюм.

ГОЛИБОНИ ОЗМУНИ "ИЛМ-ФУРӮГИ МАҶРИФАТ"

- Ахмедов Баҳтинер, магистранти соли 1-уми факултети физика ва математика бо роҳбарии номзади илмҳои физика ва математика, дотсент Абдулазизов Абдулҳаким аз рӯи номинатсияи математика (арифметика, алгебра, геометрия) ҷойи якум;
- Мустафоқуллов Шодӣ, донишҷӯи соли 5-уми факултети химия, биология ва география бо роҳбарии саромӯзгор Ҳисайнов Тешаҳон аз рӯи номинатсияи химия ҷойи сеюм;
- Расулов Кароматулло, донишҷӯи соли 4-уми факултети химия, биология ва география бо роҳбарии саромӯзгор, мудири кафедраи биология ва методикаи таълими он Қуллаев Шоҳмурод аз рӯи номинатсияи биология (ботаника, зоология, анатомия) ҷойи дуюм;
- Саймақсуди Ҳаёт, донишҷӯи соли 3-уми факултети химия, биология ва география, зери роҳбарии номзади илмҳои география, саромӯзгори кафедраи география ва сайёҳӣ Гадоев Шералий аз рӯи номинатсияи география ҷойи дуюм;
- Шарифов Бобоҷон, донишҷӯи соли 5-уми факултети физика ва математика, зери роҳбарии омӯзгор Сулаймони Абдуқажҳор аз рӯи номинатсияи физика ва астрономия ҷойи дуюм;
- Авалов Баҳтиёр, магистранти соли 1-уми факултети физика ва математика, бо роҳбарии омӯзгор Шоҳсанами Ризо аз рӯи номинатсияи технологияи иттилоотӣ ҷойи дуюм;
- Муродов Муҳиддин, докторанти Ph.D-и соли 2-уми факултети физика ва математика, зери роҳбарии номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Ҳолов Абдураҳмон аз рӯи номинатсияи технологияи иттилоотӣ ҷойи сеюм.

ГОЛИБОНИ ОЗМУНИ "ТОҶИКИСТОН-ВАТАНИ АЗИЗИ МАН"

- Ҳолов Фирӯз, донишҷӯи соли 2-уми факултети омӯзгорӣ ва фарҳанг бо роҳбарии корманди Ҳонаи маданияти донишгоҳ, Ҳунарманди Шоистаи Тоҷикистон Нурулло Ҳолов аз рӯи номинатсияи навозандагӣ, жанри анъанавӣ ҷойи якум;
- Одинаев Ҷовидон, корманди Ҳонаи маданияти донишгоҳ зери роҳбарии Одинаев Фарҳод аз рӯи номинатсияи навозандагӣ, жанри анъанавӣ ҷойи якум;
- Ҳамидов Комрон, донишҷӯи соли 3-уми факултети филологияи хориҷӣ бо роҳбарии корманди Ҳонаи маданияти донишгоҳ, Ҳунарманди Шоистаи Тоҷикистон Нурулло Ҳолов аз рӯи номинатсияи сарояндагӣ ҷойи сеюм;

Қайд намудан ба маврид аст, ки голибон ва роҳбаронашон аз тарафи раиси вилоят бо ифтихорномаву сипоснома ва маблағҳои пулӣ қадрдорӣ карда шуданд.

Садорати донишгоҳ донишҷӯён ва роҳбаронашонро барои расидан ба ин муваффақият самимона табрик намуда, дар корҳои минбаъдашон барор меҳоҳад.

ЭМОМАЛӢ РАҲМОН – ПЕШВО ВА ҲОМИИ ТОЧИКОНИ ҶАҲОН

Сараввал, меҳоҳам ҳамаи шуморо ба муносибати тантанаҳои ҷашнӣ баҳшида ба Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои ҳар як шаҳрванди худогоҳу ватандӯст, ҳар як сокини озоду осудаи кишвар ҷашни милливу худшиной, бозгашт ба асолати таъриҳӣ ва баҳрабардорӣ аз мактаби давлатдории Асосгузори сулҳу ваҳдати милли, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалий Раҳмон мебошад, самимона табриқ намуда, ба-ројтон саломатию ҳонаободӣ, дар фольолияту пажӯҳишҳои илмиатон барору комёбӣ ва дар татбиқи сиёсати хирадмандонаву ояндасози Пешвои маҳбуби миллат шарофату сарбаландӣ таманнӣ намоям!

Соли шашум аст, ки мувофиқи моддаи 2-юми Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи рӯзҳои ид" аз 14.05.2016, дар саросари Ватани маҳбубамон Тоҷикистони соҳибистикӯл санаи 16-уми ноябр

ти Чүмхурини Тоҷикистон ба дарки аҳамияти калидии ин ниҳоди давлатӣ дар ҳифзу тараққии давлатдории навини монигаронида шуда, ҷашни қадрдонию сипос ба арзишҳои баланди давлатӣ, миллий ва шаҳрвандие мебошад, ки Президенти Чүмхурини Тоҷикистон ҳамчун кафили конституционии онҳо фаъолият мекунад.

яят мекунад.

Қобили таъкид аст, ки дар таърихи давлати соҳибистиқполи мо мағфуми "Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон" бо шахсияту хидматҳои бузурги Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомали Раҳмон тавъям буда, пайванди ногус-станий дорад.

Дар солҳои мудҳишу ногуори сиёсие, ки мардум дар фикри ҳифзи чони худ буданд. Пешвои миллат муҳтарам Эмомалий Раҳмон дар андешаи сарҷамъии миллат буд. Маҳз боварӣ ба худ ва часорату мардонагиаш ин сарвари

вои маҳбуби миллат аст.

Тоқикистони азиз баъд аз имзои инсанади деринтизор дар сиёсати бай-налмилад мавқеи шоиста касб карда, таваҷҷуҳи кишварҳои ҷаҳонро баҳри ҳамкориҳои васеи мутақабилиан судмандӣ ҷалб намуд ва бо роҳандозии сиёсати "дарҳои боз" дар масири рушду пеш-рафт гомҳои устувор гузошт. Эътибори баланди кишвари мо дар арсаи ҷаҳонӣ, бевосита ба ибтикороти Пешвои миллат алоқаманд буда, ҷонидории сокинони саёра аз ташаббусҳои ҷаҳонии Сарвари давлатамон ҷиҳати ҳалли масоили глобалии ҷаҳон далели ин гуфтаҳост.

Мавриди омзишти барраси қарор ги-
рифтаны таҷриба расидан ба ризоия-
ти умумӣ ва сулҳи пойдори тоҷикон аз
тарауфи созмонҳои бонуфузӣ байнал-
милалӣ, бавижка Созмони Милали Мут-
таҳид ва ҳамчун дастурамал тавсия шу-
дани он барои мамолики нобасомон гу-
воҳи эътибори ҷаҳонии Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмо-
малӣ Раҳмон аст.

Чумхурии Тоҷикистон зери Ливои
Пешвои муассазми миллат, бо даст-
ёфтан ба ваҳдати комил ва сулҳи сарто-
сарӣ, ба марҳилаи нави созандагию бу-
нёдкорӣ ва рушду нумӯи соҳаҳои гуно-
гуни хоҷагии ҳалқ қадамҳои устувор ни-
ҳода, ба як қатор дастоварҳои назар-
рас, монанди соҳтмони неругоҳҳо, кушо-
дани нақбу кӯпрукҳо, бунёди роҳҳои
аҳамияти доҳилиҷумҳурияни байнал-
милалишта, муассисаҳои таълимиин
замонавӣ ва дигар иншоотҳои азим ноил-
гардид. Ҳамакунун, баъди баҳрабардо-
рии агрегатҳои Неругоҳи барқи обии
"Рофун" ва афзудани иқтидори энерге-

*Мирализода Абдусалом Мустафо,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор
ректори Донишгоҳи давлатии Қўлоб
ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ*

симио як қатор абармардони таъриху фарҳанги миллат, аз ҷумла Исмоили Сомонӣ, Имоми Аъзам Абӯҳанифа, Имом Бухорӣ, Ҳаким Фирдавсӣ, Мавлоно Чалолуддини Балхӣ, Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ, Носири Ҳусрави Қубодиёнӣ, Камоли Ҳучандӣ, Имом Ғаззолӣ, эҳё шуда, ҷашнҳои бошукуҳӣ бузургдошти онҳо дар сатҳи миллӣ ва байналмилалӣ баргузор шуд.

Бо таваҷҷуҳи хоссаи Асосгузори сурху ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат муҳтаром Эмомалӣ Раҳмон соҳаи илму маорифи кишвар сол аз сол рушди бесобиқа қасб намуда, ҷиҳати рушди илмҳои техникӣ ва заминай назариявии соҳаи истеҳсолоти ватанӣ тадбирҳои муҳимроҳандозӣ мешаванд. Пешвои муazzами миллат дар воҳӯрии хеш бо зиёйёну кормандони соҳаи илму маориф санаи 18-уми марта соли 2020 таъкид намуданд: "Имрӯз бе илму инноватсия, технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ ва ташаккули ҷаҳонбинии техникӣ қадаме ба пеш гузашта намешавад... Мо дар доираи рушди илмҳои мусоир саноатикунонии босуръати кишварро ҳадафи чоруми стратегии мамлакат Ҷълон намудем. Дар ин раванд, мақсад дорем, ки истифодай технологияҳои мусоирро дар тамоми соҳаҳои иқтисоди миллӣ густариши дода, тафаккури техникии аҳолӣ, дар навбати аввал, ҷавононро тақвият бахшем, барои пешрафти илмҳои бунёдӣ ва техникуву технологӣ фазои мусоид фароҳам оварем".

Чунончи аз суханронии Пешвои музазами миллат ба муносабати Рӯзи до-ниш (01.09.2021, ш. Душанбе) бармеояд, танҳо дар доираи корҳои ободкориву созандагӣ бахшида ба ҷаши 30-солагии Истиқололи давлатӣ дар қаламрави кишвар 214 муассисай таҳсилоти миёнаи умумӣ барои қарип 100 ҳазор ҷойи нишаст сохта ба истифода дода шудааст. Дар буҷети давлатии соли 2021 барои соҳаи маориф 5 миллиарду 597 миллион сомонӣ пешбинӣ гардидааст, ин нисбат ба соли 2020-ум 11,2 фоиз зиёд буда, қарип 20 фоизи буҷети давлатӣ ва 6 фоизи маҷмӯи маҳсулоти доҳилиро ташкил медиҳад.

Холо дар кишвар 78 муассисаи таҳсилоти миёнаи касбӣ фаъолият дорад, ки нисбат ба соли 1991-ум 35 муассиса зиёд мебошад. Дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ то соли 1991 аз рӯйи 147 ихтисос мутахассис омода карда мешуд. Имрӯз бошад дар ин муассисаҳо тибқи талаботи бозори меҳнат аз рӯйи 306 ихтисос мутахассис тайёр карда мешавад.

Дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ соли 1991-ум 1835 нафар номзади илм ва 226 нафар доктори илм аз рӯи 136 иҳтинос ба донишҷӯён таълим мебоданд. Имрӯз аз шуморон умумии

Идомаши дар саҳ 10

Ҳамин тавр, таҷлили Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дарки аҳамияти калидии ин ниҳоди давлатӣ дар ҳифзу тараққии давлатдории навини монигаронида шуда, ҷашни қадрдонию сипос ба арзишҳои баланди давлатӣ, миллӣ ва шаҳрвандие мебошад, ки Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун кафили конститутсионии онҳо фаъолият мекунад.

ҳамчун Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо баргузории ҷамъомадҳои илмӣ, мuloқоту воҳӯриҳои мардумӣ, мусобиқаҳои варзишию фарҳангӣ ва ҷорабиниҳои идона ҷашн гирифта мешавад.

Ба 16-уми ноябр рост омадани қашни мубораки умумимиллӣ - Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бастагӣ ба он дорад, ки маҳз 16-уми ноябри соли 1994 Пешвои миллат мұхтарам Эмомалӣ Раҳмон бори нахуст ҳамчун Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар назди ҳалқу ватан савганд ёд карданд. Дар ҳамин сол дар аввалин Конституцияи Тоҷикистони соҳибистиклоп, ки ба тариқи райпурсии умумихалқӣ қабул гардид, шакли идоракуни Тоҷикистон ба шакли ҷумҳурии президентӣ иваз карда шуд.

Ба бахти мо, гузаштан ба низоми президентт на танҳо омили начоти давлату миллат, балки рушди устувори тамоми соҳаҳои хочагидории кишвар, аз ҷумла иқтисодиёт, сиёсат, фарҳанг, маориф ва дигар соҳаҳо гардид.

Мувофиқи Конститутсияи Ҷумҳории Тоҷикистон, Президенти Ҷумҳории Тоҷикистон Сарвари давлат ва Раиси ҳокимиyaти икроия ба ҳисоб рафта, ҳомии ҳукуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, кафили истиқтолилияти миллӣ, ягонагӣ ва тамомияти арзӣ, пойдорию бардавомии давлат, мураттабии фаъолияти мақомоти давлатӣ ва ҳамкории онҳо, риояни қарордодҳои байналмилалии Тоҷикистон мебошад.

чавонро ба мақсад расонид, зеро ўмиллатро ба голибу мағлуб чудо накард ва савганд хўрд, ки охирин шаҳрванди фиории Тоҷикистонро ба Ватан бармегардонад. Миллатро сарчамъ менамояд.

Эмомалий Раҳмон танҳо бо хиради азалий, шуҷоату часорати нотакрор, фаросати азими мардумпарварона, ватанпарастӣ ва миллатдӯстиаш ҷони худро ба ҳатар гузшта, ин роҳи басо душвору пурпечутобро тай намуда, сулҳу ваҳдати комилро дар кишвар барқарор на-муданд. Ба ҳама мушкилот нигоҳ накарда, Конститутсия, Парчам, Нишон, Су-руди миллӣ, асьори миллӣ ва дигар му-қаддасоти миллиро расман таҳия ва қабул намуда, умеди миллатро ба оян-даи дурахшони кишвар мустаҳкам на-муданд.

Баъд аз гуфтушунидҳо дурудароз, санаи 27-уми июня соли 1997 дар шаҳри Москва ба имзо расидани "Созишномаи умумии истиқрори сулҳ ва ризоияти миллӣ дар Тоҷикистон" ҳамчун санади сарнавиштсоз барои пешрафти ҳаёти иҷтимоиву иқтисодӣ, таъмину таҳқими Истиқтолу Ваҳдати миллӣ, афзудани нуғузу эътибори байналмилали Тоҷикистон мусоидат кард. Ваҳдати миллӣ барои мардуми шарифи Тоҷикистон нуқтаи эҳёи фарҳангӣ давлатдорӣ, бунёди чомеаи соҳибфарҳангӯ боасослат ва таҳқими сулҳу субот дар қаламрави кишвар гардида, самараҳои начиби таъриҳӣ ба бор овард, ки гувоҳ бар тинати поку сулҳпарвар, фарҳангӣ сиёсӣ

дидани солхои 2019-2021 Солхои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ дар саросари кишвар корҳои ободони-ву соҳтмони иншоотҳои таъйиноти гуногун, аз ҷумла инфрасоҳтори сайёҳӣ ва ривоҷи ҳунарҳои мардумӣ бомаром ва яқдилонаву дастачамъона ҷараён дошта, қабутари сулҳу осоиштагӣ ва саодату ҳушибоҳтӣ дар осмони беғубори ватани маҳбубамон болафшонӣ мекунад. Чунончи Пешвои муazzами миллат мухтарам Эмомали Рахмон дар сұханронии худ зимни савгандёдкунӣ ба ҳайси Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (30.10.20) қайд карданд, дар натиҷаи амалӣ гардидани санадҳои стратегӣ сатҳи камбизоатӣ аз 38,3 фоизи соли 2013 то 26,3 фоиз дар соли 2020, яъне 12 фоиз паст шуда, дарозумрии миёнаи шаҳрвандон аз 73 то 75 сол боло рафт.

Талошҳои фарҳангсолоронаи Президенти кишвар муҳтарам Эмомалий Раҳмон замина гузошт, то миллати тоҷик ҳамчун воҳиди ягонаи сиёсӣ ва этнофа-рҳангӣ эҳё гашта, ба худшиносии миллӣ ва истиқолияти фикрӣ бирасад. Дар самти эҳёи фарҳангу арзишҳои миллӣ, тақвияти худшиносии миллӣ ва ташаккули рӯҳияни ягонаи миллӣ қадамҳои устувор гузошта шуд. Ба роҳбарияти давлат мусяскар гашт, ки забони тоҷикро ҳамчун яке аз рукнҳои асосии мавҷудии миллат пурра эҳё намуда, корбурдии идорию сиёсӣ ва илмию ҷамъиятии онро таъмин намояд.

Бо супориши бевоситай ин фарзанди фарзонауву фарҳангпарвари айём

ПАРЧАМАТ БОДО ПАРАФШОН, ТОЧИКИСТОН!

**Фарзонаи САЙФИДДИН,
ассистенти кафедраи педагогикии
умумидонишгоҳӣ**

Парчами давлати Чумхурии Тоҷикистон ҳанӯз 24-уми ноябр соли 1992 аз ҷониби Шӯрои Олии Чумхурии Тоҷикистон тасдиқ гардида буд. Минбаъд ин сана ҳамчун ҷаҳонӣ умумииллӣ аввалин ма-ротиба рӯзи 24-уми ноябр соли 2009 бо ифтихор аз давлату давлатдорӣ ва соҳи-бистиқполиу соҳибихтиёри, яъне баъди қабули Қонуни Чумхурии Тоҷикистон "Дар бораи ворид намудани илова ба Қонуни Чумхурии Тоҷикистон "Дар бораи рӯзҳои ид" бошукӯҳ Рӯзи Парчами Чумхурии Тоҷикистон - 24-уми ноябр ҷаҳон гирифта шуд.

Дар саросари кишвар вобаста ба он

чаинвораю ҷамъомад ва маърракаҳои сиёсиву иҷтимоӣ ва фарҳангии варзишӣ баргузор гардиданд. Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтараром Эмомалӣ Раҳмон зимни табриқоти телевизиониашон 23-юми ноябр 2009 ба муносибати Рӯзи Парчами давлатӣ қайд намуда буданд, ки "Парчами имрӯзai давлатӣ яке аз рамзҳои муҳими истиқполи миллӣ ва давлатдории мусоири мо, таҷассумгари асосҳои таъриҳӣ ва рамзҳои давлатдории тоҷикон, инчунин ифодакунандай мақсаду маром ва орзу ӯрмонҳои тамоми мардуми Тоҷикистон мебошад". Дар он тасвири рангҳои сурҳ, сафед ва сабз, талошу мубориза ва саъӣ кӯшиши ҳалқу миллати тоҷикро баҳри озодиву истиқтол, худшинисову меҳанпарастӣ ва ихтиёр намудани зиндагии орому осоишта, арзандо поянда, осудаву устувор ифода менамояд. Ранги сурҳ - рамзи ягонагии кишвар, сулҳу дӯстии миёни миллатҳо ва ҷоннисориҳои мардум ба хотири хифзи марзу бүм мебошад.

Тибқи муқаррароти моддаи 3-и Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон "Рамзҳои давлатии Тоҷикистон Парчам, Нишон ва Суруди миллӣ аст", ки ҳар кадоми онҳо дар тарбияи ватандӯстӣ ва ҳисси миллӣ накши мухиму саъоворпоранд.

Ранги сафед - рамзи сафедӣ, покӣ, фаровонии барфу кӯҳҳои баланди кишвар ва боигарии асосии мамлакат - пахта аст. Ранги сабз - рамзи водиҳои сабзпӯш, сарзамини кишоварзӣ, ҳамчунин шукурои кишвар аст. Инъикоси тоҷ ва ҳафт ситора бошад, дар парчами давлатии Тоҷикистон аз соҳибдвлатӣ ва мустақилияту соҳибиҳтиёри будани Ҷумҳурии Тоҷикистон шаҳодат медиҳад. Парчами давлати соҳибистиқлони Тоҷикистон ҳамчун рамзи баҳту саодат, сарсабзию ҳуррамӣ ва сарбаландии миллату давлати тоҷикон, мақсаду ҳадафҳои созандай ин миллати та-маддунофарро дар баландтарин минба-ру қасрҳои минтақавию байналхалқӣ чил-вагар менамояд, ки ин боиси ифтихори мо мебошад. Парчами Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз руҳн ё худ аломатҳои асосии муқаддасоти миллӣ буда, воҷиби эҳтиром ва арҷузории кулли шаҳрвандон мебо-шад. Чунки дар радифи дигар муқадда-сот, аз ҷумла Нишон, матн ва оҳангӣ Су-

руди миллӣ аз ҷониби Маҷлиси намоян-дагони Маҷлиси Олий расман тасдиқ карда шудааст. Тазаккур бояд дод, ки қаблан рамзҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Парчам, Нишон ва Суруди миллӣ дар Низомномаҳои маҳсус, ки аз ҷониби Маҷлиси Олий тасдиқ карда шуда буданд, ифода ёфта буданд. Парчами миллий, Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъан ҳам ҳамчун рамзи миллий, рамзи давлатдорӣ боиси ифтихору сарбаландии ҳар як тоҷикистонии ватандӯсти бонангӯ номус мебошад.

Парчам ҳамчун рамзи миллӣ ва соҳиб-давлатӣ бидуни шакку шубҳа омил ва заминиа ҳуқуқӣ, фарҳангӣ ва сиёсию иҷтимоӣ ҷондӯшияти баланд бардоштани ҳисса интихори милли нақш ва ҷойгоҳи сазовори худро дорад. Дар тӯли таъриҳҳо умуман ҳоло ҳам дар забони мӯющират аз

ман ҳоло ҳам дар забони мӯшириат аз парчам бо номҳои гуногун, аз чумла: "байрақ", "ливо", "парчам", "алам", "дирафш" ва гайраҳо ном мебаранд. Аммо дар моддаи 3-юми Конститутсияи Чумхурии Тоҷикистон дар қатори дигар рамзҳои давлатӣ он ба мағҳуми зебои сирф тоҷикӣ "Парчам" сабт шуда, нишони устуворӣ, пойдории давлату миллат ва забони миллиамон мебошад. Эҳтироми волои рамзҳои давлатӣ, аз чумла, Парчами Чумхурии Тоҷикистон ўҳдадории ҳар як шаҳрванди

Чумхурӣ буда, дар ҳама ҳолат ба рамзҳои давлатӣ чунин муносибатро ба роҳ мондан зарур аст, ки нисбат ба онҳо беҳурматӣ зоҳир Nagaradad.

Парчам яке аз рамзҳои мӯқаддаси давлатдории тоҷикон буда, дар баробари дигар мӯқаддасот, аз ҷумла, нишони давлатӣ ва акси сардори давлат Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар пештоқи толорҳо, вазорату идора, корхонаву муассисаҳои давлатӣ, дар биноҳои сафоратхонаву консулгарӣ ва намояндагиҳои Тоҷикистон дар хориҷи кишвар ва утоқҳои хизматии ашҳоси мутасаддию масъул ва роҳбарони сатҳи гуногун шудааст. Қайд кардан ба маврид аст, ки имрӯз Дирафши Ковиён ҳамчун яке аз рамзуни нишона аз давлатдорӣ ва соҳибтамаддуни тоҷикон, ки дар таърихи гузашта борҳо давлатҳои бузурги худро доштанд, дар Ливои Президенти кишвари соҳибиستиклоламон ҳамчун рамзи пойдорӣ ва бардавомии давлати миллиамон тасвир ёфтааст.

Тибқи мұқаррароти моддаи 3-и Конституцияи Құмхурии Тоқиистон "Рамзхой Төңірлеу Гасыры".

Суруди миллӣ аст", ки ҳар қадоми онҳо дар тарбияи ватандӯстӣ ва ҳисси миллӣ нақши муҳимму сазовор доранд. Парчами давлатӣ дар радифи дигар рамзҳои давлатӣ муқаддасу шариф буда, баробари Нишон, Суруди миллӣ ва забони давлатӣ барои ҳар як шаҳрванди Тоҷикистони соҳибистиклоп боиси ифтихор мебошад.

Хибистикүп обиси иртихор мебошад.
Бигзор Парчами давлат болоу сары
милллату давлати точикон абадан чилва-
гар ва парафшон бошад.

Парчами мо худ сари
болоу милллат гаштааст,
Күдрати озодагонро
авчы ҳиммат гаштааст.

Ин нишони фатху
рамзи Көвиёну Рустам аст,
Раҳнамо бар шаҳраҳу
авчы саодат гаштааст.

Офтоби беғубори осмони имтиҳод,
Нурофар то абад,
андар ҷаҳони имтиҳод.

НАҚШИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ ДАР БУНЁДИ ДАВЛАТИ ТОЧИКОН

Кароматулло КУРБОНЗОДА,
ассистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ
ва методикаи таълими он

собиқаҳои варзишӣ донир гардида, мардуми кишвар ин ҷашни миллиро бо фараҳӯи шодмонӣ қайд мекунанд.

Сабаби ба ин рӯз рост омадад ин
чашни муборак дар он аст, ки маҳз дар ин
рӯзи таъриҳӣ, яъне 16.11.1994 Пешвои
муаззаму маҳбуби кишвари мо муҳтарам
Эмомалӣ Раҳмон бори нахуст ҳамчун Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон дар назди
халқу Ватан савғанд ёд карданд ва тамо-
ми он ваъдае, ки ба халқ дода буд, ба он
садиқона поквиҷдана амал кард.

УМРИ КҮТОХ, ВАЛЕ ПУРБАРАКАТ

Олимони чавон, аспирантони солҳои 2013-2015-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Комронро хело ҳуб мешинансуду нағз дар ёд доранд. Зеро Комрон ҷавони дидашаро, дилсафед, кушодачехра ва ҳамеша дар лабонаш табассум ҳувайдо буд. Ҳамчунин, бо ҳама ҳамсабақону дӯстон муносабати самимӣ дошт ва бо атрофиён ҳеле ҳам меҳрбон буд. Ҳеч гоҳ бо овози баланд ҳарф намезад ва ҳатто сари қаҳру ғазаб ҳам, бо табассум сухан мекард.

Ҳар вақте бо ўрӯ ба рӯ меомадем, бо меҳр ва аз сидқ сӯҳбат мекард ва қайд менамуд, ки ҳолу ахволаш хуб аст ва аз комёбиву дастовардҳои ҳамсабақон ҳамеша ифтихор менамояд. Илова менамуд, ки агар бинам, ягон ҳамсабақон ба дастоварде ноил шудааст, бо дӯстони дигар ва дар чамъомадҳо мегӯям: "Ин нафар бародар ва ҳамсабақи ман ва воқеан ҳам шахсияти арзанда аст".

Агар дар бораи рафтору кирдору гуфтори Комрон аз ҳар ҳамсабақе, ки ўро мешиносад, пурсед, албатта, аз Комрони чавон як дунё хотираи нек дорад. Чунки бо ҳеч касе бархўрд кардан, муноқиша доштан ва кина гирифтани ўро тўли ин суръо налида будем.

Комрон воќеан ҳам олим ва омӯзгор буд. Барој ў имлу дониш ва хираду маърифат мақоми аввал дошт. Бадтарин хислатҳој чомеаи мо, ки Комрон ҳамеша аз онҳо шикоят мебурд, маҳалгарой, дурӯғгӯй ва бесаводӣ ба шумор мерафт. Ҳар ваќте бо ў сӯхбат мекардем, дарҳол пай мебурдем, ки аз рафтору кирдори баъзе азъози чомеаи мо хеле азият мекашад. Маҳз ҳамин хислатҳој ҳамидаи инсонияш буданд, ки Комронро маҳбубу маъруфи ҳамагон гардониданд.

Миразоров Комрон Изатуллоевич 14-уми октябри соли 1989 дар деҳаи Мехрвари Ҷамоати деҳоти Чубеки ноҳияи Москва (ҳоло ноҳияи Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ), вилояти Ҳатлон ҷашм ба олами ҳастӣ кушодааст. Баъд аз ҳатми бомуваффақияти дабистони зодгоҳаш ҳучҷатхояшро ба Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ супори-

да, ин боргоҳи илму маърифатро соли 2012 ба поён мерасонад. Шавқу завқу ва пажӯҳиши илмӣ Комрони ташни илму до- нишро ба самти уқёнуси беканори илм мекашад. Ҳамин аст, ки соли 2013 ба тарики квота таҳсилро дар риштаи аспирантураи ДМТ идома медиҳад. Тавъем ба корҳои илмию тадқиқотӣ, ҳамчун асистенти ка- федраи методикаи таълими биологияи факултaiи биологии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ ба кор шурӯй менамояд. Аз соли 2015 ҳам- чун муаллими калони кафедраи номбурда, роҳбари маҳфили "Биологони ҷавон", роҳбари дастаи олимпии факултaiи био- логияи ДДОТ ба номи С.Айнӣ кор намуда, бо гирифтани ҷойҳои намоён (якум ва дуюм) дар олимпиадаи ҷумҳуриявии до- нишҷӯён ва Ҷоми Академияи миллии ил- мҳои Тоҷикистон сазовор шудааст. Соли таҳсили 2020-2021 шогирдонаш дар олим- пиадаи ҷумҳуриявии донишҷӯён ва дар даври ноҳиявии озмуни ҷумҳуриявии "Илм - фурӯғи маърифат" сазовори ҷойи якум гардидаанд. Дар баробари корҳои илмию тадқиқотӣ ва таълиму тарбияи кадрҳои ҷавон, якчанд дастури таълимиу методӣ ва зиёда аз 25 мақолаи илмӣ, илмию ме- тодӣ ва оммавӣ таълиф намудааст. Ҳиз- матҳои бенуқсони ин олими ҷавон бо "Иф- тихорномаи фаҳрӣ"-и Раёсати ДДОТ ба номи С.Айнӣ ва Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардони- да шудааст. Ҳамчунин, соли 2018 бо ни- шони "Аълоҷии маориф ва илми Тоҷикистон" қадрдонӣ гардидааст. Комрон дар мавзӯи "Синтез ва хосиятҳои биologии бâъзе дипептидҳои триптофтандор ва маҷ- маахои онҳо бо иони рӯҳ" тадқиқот мебурд. Рисолаи номзадиаш аллакай омода, аз муҳокима гузашта буд ва дар арафаи химияи ҷаҳон дошт.

Вале умр бақо накард, ки ба ин ҳада-
фаш бирасад. Санай 6-уми июли соли
2021 хешу ақрабо, дүстону ҳамсабақон ва
шогирдону ҳама нафароне, ки Комронро
мешинотханд, мотам доштанд. Зеро дар
ин рүз дилил пурэхсоси چавонмарди сохиб-
хираду сохибандеша аз тапидан бозмонд.
Ва оқибат хок часади چавонмардеро ба
офүш гирифт, ки ба тамоми мардуми олам
ба ҹашми нек менигаристу аз ҳеч чиз ва
ҳеч кас таама надошт. Вале номи ин олим
ва омүзгори гурамарг ва шахсияти ростқ-
авлу поквиждон, ҳамеша зинда хоҳад
мөнч зеро ба гүфтәк. Ҳона Ҳофзи:

*Баъд аз вафот турбати мо
дар замин мачӯ,
Дар синаҳои мардуми ориф
мазори мост.
Номвар ҚУРБОНОВ, номзади илми
физика*

ГЕТС: ЯК ЧАВОНИ СИЁХЛУСТИ МУСАЛМОН АСТ, КИ АЗ МАН САРВАДМАНДТАР АСТ!

- Биравед ва бубинед, ки дар фалон фурӯдгоҳ чанд солҳо пеш кӣ рӯзномафурӯш мекард. Пас аз якуним моҳи кофтуков ва таҳқиқ ёфтанд, ки як фарди сиёҳпӯсти мусалмон будааст ва ҳоло дар яке аз театрҳо дарбон аст. Ўро ба наздам даъват карданд ва дар идораам аз ў pursidam:

- Маро мешиносӣ?

Бейл Гетс, ки сарватмандтарин марди саёра ба шумор меравад дар сұхбате аз ў pursidand:

- Ба фикратон аз шумо ҳам касе сарвадмандтар дар дунё ҳаст?

Бейл Гетс дар посух гуфт:

- Бале, фақат як кас.

Аз ў pursidand:

- Кӣ аст он шахс?

Гуфт:

- Чанд солҳо пеш, ё аниқтараш вақте, ки аз идора ихроҷ шудам ва дар сарам андешаи тарҳи Микрософтро мепарваридам, дар фурӯдгоҳи Нев Ёрк қабл аз парвоз чашмам ба рӯзнома ва нашрияҳо афторд. Аз рӯзномаи "Тетр" бисёр хушам омад, вақте дастамро ба кисаам доҳтам то пул бароварда онро бихарам дидам, ки пули майда дар кисаам надорам. Рӯзномаро дар ҷояш гузоштам ва хостам аз онҷо биравам, ногоҳ писарбачаи хурдсоли сиёҳпӯсти рӯзномафурӯш, ки амалҳои моро мушоҳид мекард ба ман наздик шуду гуфт:

- Ин рӯзномаро бигир, ман онро ба ту баҳшидам.

Гуфтам:

- Ман пули майда надорам.

Писарбача гуфт:

- Ман гуфтам онро ба ту баҳшидам. Пас аз гузашти се моҳ боз тасодуфанд дар ҳамон фурӯдгоҳ парвозе доштам ва боз ҷашмам ба як мачаллае афторд, вақте дастамро ба кисаам гузоштам дидам, ки боз пули майда надорам. Ҳамон писарбача боз моро дидама гуфт:

- Ин мачалларо бигир, ман онро ба ту баҳшидам.

Гуфтам:

- Писарчон! Ман чанд вақт пеш аз ин ҷо мегузаштам ва ту бароям рӯзномае баҳшида будӣ, ҳар кас, ки ин ҷо ояд ва пул надошта бошад ту барояш рӯзномаҳоро мебахши?

Писарбача гуфт:

- Бале, ман дилам меҳоҳад бибахшам, аз суди худам аст, ки мебахшам. Суҳанони он писар он қадар ба зеҳнам асар гузошт, ки ба худам фикр мекардам. Ҳудоёй ин писарбача бар мабнои чӣ эҳсосе ин суҳанонро мегӯяд.

Пас аз гузашти 19 сол, пас аз он ки ба авчи қудрат расида будам ва ҳануз ҳам сұханони он писарбача дар зеҳнам буд, тасмим гирифтам он фардро биёбам то ҷуброни некиҳояшро бидиҳам. Одамонамро ба он фурӯдгоҳ фиристодам ва гуфтам:

худам буд. Ҳоло медонӣ чӣ корат дорам? Мехоҳам он муҳаббате, ки ба ман нишон дода будӣ онро ҷуброн кунам, аммо чи хел? Ҳар чӣ, ки биҳоҳӣ бароят медиҳам (ҷавон вақе бо ман сұхбат мекард пай дар пай меҳандид).

Ҷавони сиёҳпӯст гуфт:

- Ҳар чӣ, ки биҳоҳам бароят медиҳӣ? Дар ҳақиқат медиҳӣ?

Гуфтам:

- Бале, ҳар чӣ, ки биҳоҳӣ бароят медиҳам, ман ба 50 кишвари африқоӣ қарзҳо додам, омодаам ба андозаи онҳо ба ту ҳам бидиҳам.

Ҷавон гуфт:

- Ҷаноби Бейл Гетс! Наметавонӣ онро пардоҳт кунӣ.

Гуфтам:

- Биравед ва бубинед, ки дар фалон фурӯдгоҳ чанд солҳо пеш кӣ рӯзномафурӯш мекард. Пас аз якуним моҳи кофтуков ва таҳқиқ ёфтанд, ки як фарди сиёҳпӯсти мусалмон будааст ва ҳоло дар яке аз театрҳо дарбон аст. Ўро ба наздам даъват карданд ва дар идораам аз ў pursidam:

- Маро мешиносӣ?

Гуфт:

Ҷаноби олий Бейл Гетс, тамоми дунё шуморо мешиносад. Ба ў гуфтам: чанд солҳо қабл замоне, ки ту писарбачаи хурдсол будӣ ва дар фурӯдгоҳ рӯзномафурӯш мекардӣ ва ман, ки пули майда надоштамду бепул рӯзномаҳоятро ба ман додӣ. Ту ҷаро ин корро кардӣ?

Гуфт:

- Ин ҷизи табии аст, зеро ин ҳис ва ҳоли

- Яъне чӣ? Наметавонам ё намехоҳам?

Гуфт:

- Тавононияшро дорӣ аммо наметавонӣ ҷуброн кунӣ.

Пурсидам:

- Чаро наметавонам?

Ў гуфт:

- Фарқи ман аз ту дар ин аст, ки ман дар авчи нодориям ба ту баҳшидам вале ту дар авчи дороият меҳоҳӣ ба ман бибахши, ин ҷизро ҷуброн намекунад, аслан ҳам ҷуброн намекунад, бо ин корат наметонӣ ором шавӣ, лутғи шумо аз сари мо зиёд ҳам ҳаст! Ҳамвора эҳсос мекунам сарватмандтар аз ман касе нест, ғайри ин ҷавони 32 солаи сиёҳпӯсти мусалмон.

Таҳияи
Аҳмад Азиз

МАРСИЯ

УБАЙДУЛЛОИ АБДУСАМАД

(дар сўгатории дўсти зиндаёдам

Қурбонов Ҳуршед)

Чисматандар зери хокуҷе раат дар ёдимо,

Беҳтарин дўсту бародар,

беҳтарин устоди мо.

Дар фироқат ин дили мо,

лаҳзае ором нест,

Бишнавад кош ин фалак,

фарёди бефарёди мо.

Рӯзи раевсан тира шуд,

гармӣ надорад офтоб,

"Оҳ, Ҳуршедҷони ман!"

мегуфт модар беҳисоб.

Гиряи ёру бародар, нолаи фарзанду зан,

Ашки чашми хоҳарон шуд

бо фалак ҳампечутоб.

"Кори ту талқину тақрор буду

шлом омӯҳтанд",

Бештар дар зиндагӣ ҳамроҳ будӣ

бо китоб.

Нур андар чехраи покаш

ҳувайдо буду рафт,

Дар суханҳоят ҳазорон маънӣ

пайдо буду рафт.

Бар китобу дафтару аероку

бар килку қалам,

Оҳ, Ҳуршедҷони мо ошиқу

шайдо буду рафт

Меравад Ҳуршеди мо, гӯёд дўстон, алвидоъ,

Канда шуд як шоҳаи гул

аз гулистон, алвидоъ!

Дар ҳақаш фотиҳа хонед,

то бувад роҳаш сафед,

Ў шитобон меравад

сӯи гӯристон, алвидоъ.

Ёд ояд чехрааш гар,

дида пурнам мешавад,

Қалби гамноки маро боз андӯҳе

зам мешавад.

Ин чӣ роз аст, ин чӣ сиру ин чӣ асрор,

эй аҷал?

Ё, ҷунин аст қисмати инсон аз рӯзи азал?

Бо ҳазорон ормоне меравад бар зери хок,

Лаззате аз зиндагӣ

нодида мегардад ҳалок.

Гоҳ шодӣ, гоҳ мотам, гоҳ ранҷу гоҳ дард,

Гаҳ висоли дўстон,

гаҳ ҳаҷру гаҳ сӯзи фироқ.

Гаҳ садои хандо ояд аз замари кӯдакон,

Гаҳ садои гиряе мепечад андар осмон.

Ҳарчи бошад, ёнабошад, қисмати инсонӣ аст.

Шикваётҳои инсон чумла аз нодонӣ аст.

Қисмати Ҳуршеди мо ин буд аз рӯзи азал,

Шуд насибаш андарин айём

марги бемаҳал,

Ман ба хоки тира гӯям бо дили дардошино,

Нӯри ҷашми мост,

кандар оғӯшат бигирифтай.

Гаёҳареро, ки ба ту додем медораши азиз,

Оғарин, гар ин суханро

дар гӯшат бигирифтай.

Шод рӯҳаш, бод обод хонаи оҳираташ,

"Эй Ҳудовандо! Ато кун,

раҳмату магфираташ".

Ҷаннати ҷовид бошад, ҷои Ҳуршедҷони мо,

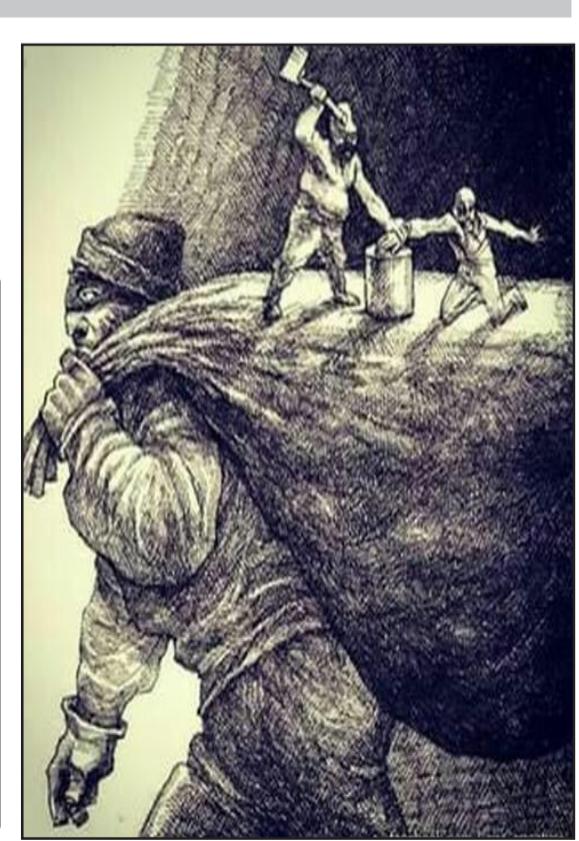
Дар намозу саҷда гӯем дар ҳақаш доим дуо.

Ҷавон	Мард	Пир
ВАҚТ	ВАҚТ	ВАҚТ
ПУЛ	ПУЛ	ПУЛ
ҚУВАТ	ҚУВАТ	ҚУВАТ

Ривоят ва ҳадисҳои исломӣ 0100

АКСӢИ ГҮЁ

72, – рақами акоиб аст. Аз нуқтаи назари олимони ҷуғрофишинос 72 % дар сади кураи замин бо об пӯшонида шудааст ва тақрибан 72% фоизи бадани ҷонзоди зинда низ, аз «об» иборат аст. Аз фалсафаи Носири Ҳусрав бармеояд, ки фақат дар дини Ислом 73 мазҳабу равия вучӯд дорад, ки яке аз ин мазҳабҳо дуруст буда, 72 –тои онҳо бар ғалатанд. Одамӣ 72 % фоиз ба ғизори маънавӣ эҳтиёҷ дорад ва фақат 28 % фоиз ба ғизори маддӣ эҳтиёҷ дорад. Дар кураи замин, аслан 72 миллат мавҷуд аст, ҷуноне, ки Ҳайёми Ҳаким гуфтаст: Ҳафтоду ду милатанд дар дин каму беш, Аз миллатҳо ишқи ту дорам дар пеш, (манзури шоир аз ишқи ту гуфта, миллати Порсро дар назар дорад).

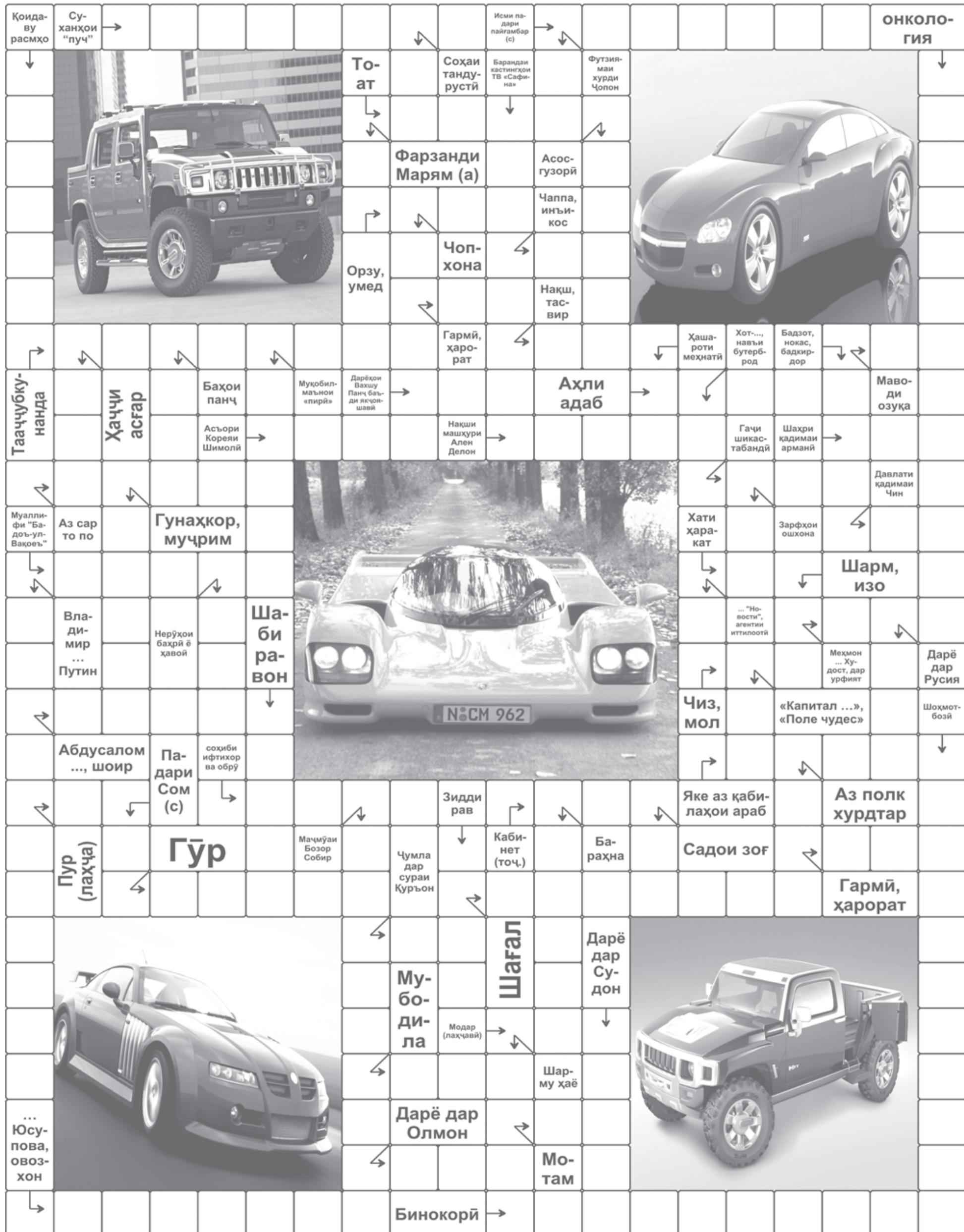

ГОЛИБИ КРОССВОРД МУАЙЯН ШУД!

Ба кроссворди шумораи гузашта 6 нафар хонанда чавоб пешниҳод кардаанд: Манучехри Ашур (12.11.2021, соати 07:35, 3 хато), Азимов Аминчон (12.11.2021, соати 07:41, бехато), Мадисони Азизмад (12.11.2021, соати 08:12, 1 хато), Шарилов Саймуҳаммад (13.11.2021, соати 13:00, 1 хато), Боймуродова Мадина (13.11.2021, соати 16:43, 2 хато), Мирзоева Судоба (15.11.2021, соати 07:50, 2 хато). Голиб Азимов Аминчон

аст, зеро кроссвордро бехато пур карда, ба идораи рӯзнома равон кардааст.

Хонандае, ки ҷаъвобҳои худро аз назар ғузаронидан меҳоҳад, метавонад ба идораи рӯзнома ташириф биоварад. Дониши худро сайқал дихед, ҷӯйнда бошед ва насиби мукофотпӯлӣ дар ҳаҷми 100 сомонӣ гардед! Мӯҳлат ин кроссворд то 30-уми ноябр муайян гардидааст.

Имрӯз бе илму инноватсия, технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ ва ташаккули ҷаҳонбинии техниқӣ ҳадаме ба пеш гузошта намешавад. Мо дар доираи рушди илмҳои мусиро саноатикунioni босуръати қишварро ҳадафи чоруми стратегии мамлакат эълон намудем. Дар ин раванд, маҳсад дорем, ки истифодай технологияҳои мусирро дар тамоми соҳаҳои иқтисоди миллӣ густариш дода, тафаккури техникии аҳолӣ, дар навбати аввал, ҷавононро тақвият бахшем, барои пешрафти илмҳои бунёдӣ ва техникиву технологӣ фазои мусоид фароҳам оварем.

ХУШХАБАР

Санаи 9.10.2021 саромӯзгори кафедраи менечмент ва маркетинги Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Ғуломов Зикрулло рисолаи номзади ашро дар мавзӯи "Механизми баланд бардоштани сифат ва самаранокии хизматрасониҳои аудиторӣ (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)" зери роҳбарии доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент Каримов Баҳодур барои дарёфтни дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ бомувафақият дифӯъ намуд.

Маъмурияти Ҷонишгоҳ ӯро бо ин дастовардаш табрику таҳният гуфта, ба ӯ ва роҳбари илмиаш профессор Ҳолназаров Санг саломатӣ ва комёбихои беназирро таманно мекунад.

СУХАНИ МОНДАГОР

АҲМАД ИБНИ ҲАНБАЛ

Фарзанди азизам, ҳаргиз дар ҳаёти оилавӣ ба саодату ҳушбахтӣ ноил намегардӣ, магар дар сурате, ки даҳ ҳислатро ба ҳамсарот бубаҳшӣ. Пас, онро аз ман дар ёдат бисупор ва дар нигаҳдории он ҳарис бош! Аммо насиҳати якӯм ва дуюми ман бароят: Одатан занон нозу қарашмаву ҳазлу шӯҳӣ бо шавҳар ва ошкор изҳори муҳаббатро дӯст медоранд. Пас, дар иҷрон ин ду ҳоҳиши зан баҳилӣ макун, зеро агар дар иҷрон он баҳилӣ намудӣ, миёни ҳудат ва ҳамсарот пардае аз дурушиш ва нуқсон дар муҳаббат қарор мединӣ. Аммо насиҳати сеюми ман бароят: Одатан занон марди дуруши тундхӯйро дӯст намедоранд, аммо дар баробари ин мардони аз ҳад зинҷӯд нарму ҳушрафторро зери пой мекунанд ва онҳоро мавриди сунистифода қарор медиҳанд. Пас, ҳар сифатро дар ҷоии ҳудаш қарор бидеҳ ва миёни ду ҳолат қарор бигир, зеро маҳз ҳамин рафтор муҳаббатро тарафайиро бештар ҷалб мекунанд ва оромиши равониро дар зиндагият меорад.

СОПРӯЗ ҲУҶАСТА БОД!

Маъмурият, ҳайати профессорону устодон, кормандон ва Ҷонишҷӯёни Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "АнВори Ҷониш" омӯзгорон ва кормандони зерини Ҷонишгоҳро, ки моҳи декабри солиёни гуногун таваллуд шудаанд, табрику таҳният гуфта, аз даргоҳи Яздони пок барояшон тансиҳатӣ, умри бардавом, сари баланд, тани неруманд ва дар кору фаъолияташон комёбихои беназирро таманно доранд. Бигузор ҳамеша чун қӯҳҳои Помир сарбаланд, чун Рӯдакӣ ҳушбахён, чун Саъдӣ дарозумр, чун Ҳофиз шуҳратманд ва чун Ҷомӣ хоккор башад! Ҳеч гоҳ БАҲТ ва ХИЗР кошонаи шуморо тарқ насозанд! Мисли гулҳои баҳорӣ, ки ҳама саросар зебо ҳастанд, зебо бимонед. Ҳушиву ҳурсандӣ, ки беҳтарин ҳамсафари инсонанд, доим ҳамсафаратон бод!

Бигузор дар умратон баракат ва дар қасбатон муввағфият пайваста амалий гардад.

- ҚУРАЕВ ҶАРАҚУЛ, 01.12.1949, асистенти кафедраи иқтисод ва молия (70-солагӣ муборак бошад!);
- НАЗАРОВ КАМОЛИДДИН, 01.12.1979, асистенти кафедраи мудофиаи шаҳрвандӣ (40-солагӣ муборак бошад!);
- ЮСУПОВА МАЛОҲАТ, 01.12.1972, таҳсилгари кафедраи тарбиии ҷисмонӣ ва методикай таълимӣ он;
- СУЛТОНОВА МАЙДАМО, 01.12.1967, асистенти кафедраи география ва сайдӣ;
- КОМИЛОВА ГУЛИСТОН, 01.12.1975, фарроҳ;
- ОДИНАЕВ РАҲМАТУЛЛО, 02.12.1957, комендант;
- БЕГМАТОВА СОҶИДА, 03.12.1992, асистенти кафедраи иқтисод ва идора;
- БОБОЕВА МАҲБУБА, 04.12.1972, сардори шӯбҳан мониторинг ва назорати сифати таълим;
- ИЗЗАТОВ МУҲАББАТ, 05.12.1970, китобдори китобхона;
- ШЕРМАДОВА МЕҲРИНИСО, 06.12.1980, фарроҳ;
- САЙДОВА МАДИНА, 06.12.1992, лаборанти кафедраи молия ва бонкорӣ;
- НЕКРУЗИ МАҲМАДХОҶА, 06.12.1994, асистенти кафедраи таъриҳи шӯбӯҳ (25-солагӣ муборак бошад!);
- КОМИЛОВА РАҶАБМО, 06.12.1994, лаборанти кафедраи таъриҳи шӯбӯҳ (25-солагӣ муборак бошад!);
- РАШИДОВ ҶАМШЕД, 07.12.1986, сардори Раёсати таълим;
- АЪЗАМОВ ХУРСАНД, 07.12.1943, номзади илмҳои таъриҳ, дотсенти кафедраи сиёсатшиносӣ;
- ИЗЗАТОВА МАТЛУБА, 08.12.1982, асистенти кафедраи таъриҳи умумӣ ва методикай таълимӣ он;
- БОБОҚУЛОВ ҶУМҲАҲОН, 09.12.1955, номзади илмҳои филология, омӯзгори кафедраи адабиёти рус ва ҳориҷӣ бо МТЗАР;
- БАРОТОВ НАМОЗАЛӢ, 09.12.1969,

- саромӯзгори кафедраи физикаи умумӣ ва назарияӣ (50-солагӣ муборак бошад!);
- САФАРОВ ШИРИНҔОН, 10.12.1981, саромӯзгори кафедраи тарбиии ҷисмонӣ ва методикай таълимӣ он;
- НУРИДДИНИ ШЕРАВГАН, 10.12.1992, асистенти кафедраи таъриҳи шӯбӯҳ;
- САЙДОВ ПАЙРАВ, 10.12.1989, асистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ ва молия (30-солагӣ муборак бошад!);
- РАҲИМОВА ФИРУЗА, 11.12.1984, фарроҳ (35-солагӣ муборак бошад!);
- МИРЗОЕВ РАҲМОНХУҶА, 12.12.1946, омӯзгори кафедраи педагогикии умумидонишгоҳӣ;
- ҲОЛИҔОВА ЗУҲРО, 12.12.1973, номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи адабиёти тоҷик ва журналистика;
- ҲАБИБУЛОЕВА ШАҲЛО, 12.12.1974, лаборанти кафедраи таърихи умумӣ ва методикай таълимӣ он (45-солагӣ муборак бошад!);
- ҲОЛОВ СИНО, 13.12.1989, асистенти кафедраи химия ва биология (30-солагӣ муборак бошад!);
- СУФIEВ САДРИДДИН, 13.12.1983, асистенти кафедраи таъриҳи шӯбӯҳ;
- РАҲИМОВА ШАҲНОЗА, 14.12.1987, асистенти кафедраи забони англисӣ;
- ИСОЕВ СОБИР, 14.12.1983, асистенти кафедраи физика, методикай таълимӣ он ва технологияи материалаҳо;
- РАҲИМОВА РУҶИЯ, 15.12.1963, фарроҳ;
- ДАВЛАТОВ МАҲМАДСАФАР, 15.12.1955, асистенти кафедраи адабиёти тоҷик ва журналистика;
- САФАРОВ ХОЛМАҲМАД, 16.12.1960, асистенти кафедраи таъриҳи шӯбӯҳ;
- БОБОЕВ БАҲТОВАР, 17.12.1989, асистенти кафедраи забони тоҷик бо методикай таълимӣ он (30-солагӣ муборак бошад!);
- ҚЕҢЦАЕВ ВОРИС, 17.12.1990, асистенти кафедраи адабиёти тоҷик ва журналистика;

МУАССИС:
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ КӯЛОБ
БА НОМИ АБӮАБДУЛЛОҲИ РӯДАҚӢ

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:

МИРАЛИЗОДА АБДУСАЛОМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор,
ректори Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

ИБОДОВ МАҲМАДУЛЛО,
доктори илмҳои фалсафа, профессор

ХОЛИҔЗОДА АЙНИДДИН,
номзади илмҳои филология, дотсент

ХУДОЙДОДОВА ШАРОФАТ,
номзади илмҳои филология, дотсент

ҒУЛОМОВ ИСЛОМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

АБДУЛЛОЕВ МАҲМУД,
доктори илмҳои таъриҳ, профессор

МИРЗОЕВ САЛИМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

ИЗЗАТУЛЛОЕВ КУГАН,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

ЗАФАР МИРЗОЁН,
ховаршинос, профессори фахрии
ҷонишгоҳ

РАФИЕВ САФАРХОН,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

НАЗАРОВ ҲОТАМ,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

АБДУСАМАДЗОДА ЭРАҶ,
номзади илмҳои филология,
дотсент

САРМУҲАРИР:
ҶАҲОНГИР РУСТАМШО,
номзади илмҳои филология, дотсент

Андеша ва акидаҳои нашрӯдудаи шахсии муаллифон дар мақолоту гузориши ҳақида расмии ҳайати эҷодии рӯзномаи маҳсуб намешавад. Дурустии асноду далели мақолаҳо ба ҳудаи муаллифон аст.

Рӯзнома дар ЧДДМ
“Мега-принт” ба табъ расидааст.
Адади нашр 6000

Нашрия дар Вазорати
фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон №030/
Р3-97, 30.08.2017 аз нав ба қайд
гирифта шудааст.

Маводҳо бо забонҳои
тоҷикиӣ, русӣ ва англисӣ нашр мешаванд.
Рӯзнома тариқи обуна дастрас
мегардад.

НИШОНӢ:
735360. ш.Кӯлоб, кӯчаи С. Сафаров 16
E-mail: anvor.donish@kgu.tj
Телефон: корӣ: (83322) 3-31-15,
мобилий: 985-76-77-12; 981-00-02-19